

ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ:

«ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΕ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΜΕ ΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ»

ΣΧΕΤΙΚΑ:

1. Πόρισμα Μ.Ε. Επαγγελματικών θεμάτων ΤΕΕ/ΤΚΜ «Ειδικότητες Μηχανικών και Επαγγελματικά Δικαιώματα», Μάιος 2006
2. Εισήγηση προς Δ.Ε. Τ.Ε.Ε. για «Ίδρυση από το Τ.Ε.Ε. φορέα πιστοποίησης τεχνικών επαγγελματιών φυσικών προσώπων 5 Επαγγελματικών Δικαιωμάτων
3. Πόρισμα Μ.Ε. Επαγγελματικών θεμάτων ΤΕΕ/ΤΚΜ «Μητρώο Μελετητών και Επιβλεπόντων Μηχανικών», Οκτώβριος 2011
4. Ν. 4046/2012 (ΦΕΚ 28 Α/14.2.2012), ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΙΙ (περί νομοθετικά ρυθμιζόμενων επαγγελματιών . Μηχανικοί και κατοχυρωμένες δραστηριότητες)
5. Γνωμοδότηση Επιτροπής Ανταγωνισμού 34/2014 (ΦΕΚ 176 Β/30.1.2014)

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Γιάννης Δημογιάννης, Π.Μ., Συντονιστής Ο.Ε.

Γεράσιμος Καμπίσης, Μ.Μ.

Δημήτρης Κουσκουρίδης, Η.Μ.

Ελένη Μεντεσίδου, Π.Μ.

Αντιγόνη Μυλώση, Α.Μ.

Μάρθα Ουζουνίδου, Χ.Μ.

Γιάννης Πατπάς, Α.-Τ.Μ.

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει το επάγγελμα του μηχανικού στην Ελλάδα είναι απαρχαιωμένο, ελλιπές, πολύπλοκο και χωρίς εγγυήσεις ασφάλειας δικαίου, δεδομένου ιδίως ότι κενά νόμου ρυθμίζονται μέσω ερμηνευτικών εγκυκλίων, ενώ παρατηρείται και μεγάλη απόκλιση μεταξύ του νομοθετικού πλαισίου που ρυθμίζει τα δημόσια έργα και εκείνου που ρυθμίζει τα ιδιωτικά έργα.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, όποιος εγγράφεται στο Μητρώο του Τ.Ε.Ε., αποκτά την ιδιότητα του Μηχανικού, στην κατηγορία του επιστημονικού του τομέα. Η ιδιότητα αυτή του παρέχει αντίστοιχα επαγγελματικά δικαιώματα. Τα προβλήματα με το υπάρχον Μητρώο έχουν προκύψει έντονα τα τελευταία χρόνια, γιατί πολλά μέλη του Τ.Ε.Ε. αποκτούν επαγγελματικά δικαιώματα, χωρίς να έχουν επαρκές επιστημονικό επίπεδο.

Οι βασικές ειδικότητες του Τ.Ε.Ε., στις οποίες κατατάσσονται οι διπλωματούχοι Μηχανικοί, είναι: α) Πολιτικοί Μηχανικοί, β) Αρχιτέκτονες Μηχανικοί, γ) Μηχανολόγοι Μηχανικοί, δ) Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί, ε) Αγρονόμοι-Τοπογράφοι Μηχανικοί, στ) Χημικοί Μηχανικοί, ζ) Μηχανικοί Μεταλλείων - Μεταλλουργοί, η) Ναυπηγοί Μηχανικοί και θ) Ηλεκτρονικοί Μηχανικοί.

Επίσης, σήμερα, υπάρχουν πολλά πολυτεχνεία και πολυτεχνικές σχολές πανεπιστημίων, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, που προσφέρουν εξειδικευμένα προγράμματα σπουδών

και πτυχία σε πλήθος νέων (σύγχρονων) ειδικοτήτων μηχανικών ή/και μηχανικής, οι οποίες δεν αντιστοιχούν στις ως άνω κύριες ειδικότητες εγγραφής στο Τ.Ε.Ε. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στην Ελλάδα, πλέον, υπάρχουν διπλωματούχοι Μηχανικοί Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Μηχανικοί Περιβάλλοντος, Μηχανικοί Διαχείρισης Ενεργειακών Πόρων, Μηχανικοί Παραγωγής και Διοίκησης, Μηχανικοί Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων, Μηχανικοί Οικονομίας και Διοίκησης, Μηχανικοί Τηλεπικοινωνιών κ.τ.λ.

Αυτό έχει ως επακόλουθο:

- α. είτε τμήματα ελληνικών σχολών με νέες ειδικότητες να αιτούνται τη μετονομασία τους προκειμένου να απονέμουν διπλώματα, τα οποία θα αντιστοιχούν στα επαγγελματικά δικαιώματα των βασικών ειδικοτήτων μηχανικών που είναι εγγεγραμμένοι στο Τ.Ε.Ε.,
- β. είτε οι διπλωματούχοι ειδικοτήτων του εξωτερικού, που δεν υπάρχουν στην Ελλάδα, να εγγράφονται στο Τ.Ε.Ε. και να αποκτούν άδεια άσκησης επαγγέλματος (με την προϋπόθεση ότι τα πτυχία τους έχουν κριθεί ισότιμα αυτών των ελληνικών σχολών, αλλά όχι αντίστοιχα αυτών), χωρίς, όμως, να αποκτούν τα πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα της βασικής ειδικότητας, αλλά μόνο όσα κριθούν ότι μπορούν να αποκτήσουν με βάση το περιεχόμενο των σπουδών τους, όπως κρίνει η αντίστοιχη Επιστημονική Επιτροπή του Τ.Ε.Ε.

Κατά συνέπεια, αποκλείεται η αυτόματη πρόσβαση στις αντίστοιχες επαγγελματικές δραστηριότητες κατόχων διπλωμάτων ιδρυμάτων, τα οποία είτε δεν αναφέρονται ρητά στον νόμο, είτε οι ακαδημαϊκοί τίτλοι που απονέμουν δεν φέρουν τον τίτλο που απονέμουν οι πολυτεχνικές σχολές στις βασικές κατηγορίες μηχανικών.

Τα ανωτέρω καταδεικνύουν προδήλως τον अपαρχαιωμένο χαρακτήρα των σχετικών ρυθμίσεων, καθώς και την ανάγκη ριζικής αναθεώρησης του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου με την έκδοση ενός νέου (ενιαίου) και δίκαιου νόμου, που θα άρει τις υφιστάμενες αντινομίες και ασάφειες. Ο νόμος θα πρέπει να περιγράφει τις κοινές (και, όπου κριθεί αναγκαίο και αναλογικό, τις αποκλειστικές) επαγγελματικές δραστηριότητες στο πλαίσιο της μελέτης, κατασκευής και επίβλεψης (τόσο ιδιωτικών, όσο και δημόσιων) έργων, και να προσδιορίζει τα απαιτούμενα αντικειμενικά επαγγελματικά προσόντα για την πρόσβαση και άσκηση αυτών, με βάση την ουσιαστική αξιολόγηση του γνωστικού αντικειμένου που αντιστοιχεί σε επιμέρους πτυχές της μηχανικής, στο πλαίσιο του Π.Δ. 44/2009, του Ν. 3982/2011 και του Π.Δ. 38/2010 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005», σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, σε αντιδιαστολή με την ισχύουσα νομοθεσία, που παραπέμπει σε μεμονωμένους ακαδημαϊκούς τίτλους, γεγονός που μπορεί να ενέχει διακριτική μεταχείριση υπέρ ορισμένης κατηγορίας διπλωματούχων Μηχανικών.

Συνακόλουθα, είναι επιτακτική η ανάγκη ανασύστασης του Μητρώου του Τ.Ε.Ε., ώστε αυτό:

- να πάψει να αποτελεί απλά μία καταγραφή ειδικοτήτων και μελών, και να γίνει ένα εργαλείο διασφάλισης του επιστημονικού επιπέδου των μελών του,
- να διασφαλίζει τον ρόλο των εμπλεκόμενων μελών στην παραγωγή έργου, στο πλαίσιο των επιστημονικών τους δυνατοτήτων,
- να διατυπώνει με σαφή και ξεκάθαρο τρόπο τις επιστημονικές δυνατότητες των μελών του, και
- να αποκαταστήσει τη σχέση διαφάνειας στο τρίπτυχο τεχνικός κόσμος–πολιτεία –πολίτες.

Η Ομάδα Εργασίας, στο παρόν τεύχος:

- α. συγκέντρωσε, επικαιροποίησε και παρουσιάζει συνοπτικά όλα τα πορίσματα των Ομάδων Εργασίας του Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ., που συντάχθηκαν την τελευταία δετία, και αφορούν στα επαγγελματικά δικαιώματα των μηχανικών,

- β. συγκέντρωσε και παρουσιάζει συνοπτικά τις διατάξεις της τελευταίας τριετίας, που θεσμοθετήθηκαν με βάση τα Μνημόνια και την ευρωπαϊκή νομοθεσία και αφορούν στα επαγγελματικά δικαιώματα και την άσκηση του επαγγέλματος του μηχανικού, και, τέλος,
- γ. διαμόρφωσε και παρουσιάζει μία πρόταση σχετική με μία **νέα διαδικασία καθορισμού και απονομής επαγγελματικών δικαιωμάτων για όλους τους μηχανικούς.**

Η πρόταση της Ομάδας Εργασίας, μετά από σχετική ενημέρωση της Αντιπροσωπείας του Τμήματος (Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ.), τίθεται στη διάθεση των Συλλόγων των Μηχανικών, προς διαβούλευση επί όλων των θεμάτων που πραγματεύεται, προκειμένου να ολοκληρωθεί και να προωθηθεί προς συζήτηση στην Αντιπροσωπεία και στη Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ., με στόχο τη διαμόρφωση συνολικής πρότασης και τη διαβίβασή της στο κεντρικό Τ.Ε.Ε.

Η διαβούλευση με τους Συλλόγους θα γίνει ως εξής:

Κεφάλαιο Β: Υφιστάμενη κατάσταση

Στο Κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται συνοπτικά τα πορίσματα των Ομάδων Εργασίας του Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. σχετικά με τα επαγγελματικά δικαιώματα (2006) και το Μητρώο Μηχανικών που προβλέπει ο Ν. 4031/2011 (2013). Επίσης, παρουσιάζονται πρόσφατες διατάξεις που αφορούν αφενός στην προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις ευρωπαϊκές Οδηγίες, και, αφετέρου, στην υλοποίηση των Μνημονίων.

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης, **οι Σύλλογοι καλούνται να συμπληρώσουν τυχόν ελλείψεις της καταγραφής και των συμπερασμάτων σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση.**

Κεφάλαιο Γ: Πρόταση για το Μητρώο του Τ.Ε.Ε.

Στο Κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται οι γενικές κατευθύνσεις και άξονες της πρότασης και αναπτύσσεται η πρόταση για τη νέα διαδικασία απονομής των επαγγελματικών δικαιωμάτων.

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης, **οι Σύλλογοι καλούνται να καταθέσουν**, τεκμηριωμένα, τις **απόψεις** τους σχετικά με: (α) **τα επαγγελματικά δικαιώματα της ειδικότητάς τους, όπως αυτά προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία**, και (β) **την προτεινόμενη διαδικασία για την εγγραφή στο Τ.Ε.Ε. και την απονομή επαγγελματικών δικαιωμάτων.**

Επισημαίνεται ότι **η πρόταση δεν θίγει τα υφιστάμενα θεσμοθετημένα επαγγελματικά δικαιώματα και τον τρόπο άσκησης του επαγγέλματος για τους υπάρχοντες Μηχανικούς του Τ.Ε.Ε.** Η νέα διαδικασία θα ισχύει για:

- α. τους Μηχανικούς, που θα αποκτήσουν δίπλωμα μετά την έναρξη ισχύος του νέου συστήματος χορήγησης άδειας άσκησης επαγγέλματος, και σύμφωνα με τις σχετικές μεταβατικές διατάξεις,
- β. τους Μηχανικούς (Α.Ε.Ι., Α.Τ.Ε.Ι., 3ετούς και 4ετούς διάρκειας σπουδών, εξωτερικού κ.λπ.), που δεν μπορούν, στη σημερινή κατάσταση, να καταταγούν άμεσα στις βασικές ειδικότητες του Τ.Ε.Ε., και
- γ. τους υπάρχοντες Μηχανικούς, σε περίπτωση που ζητήσουν πρόσθετα (σε σχέση με τα υφιστάμενα θεσμοθετημένα) επαγγελματικά δικαιώματα.

Β. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Β.1 Επαγγελματικά δικαιώματα

Στον Πίνακα που ακολουθεί περιγράφεται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για κάθε μία από τις βασικές ειδικότητες του Τ.Ε.Ε., καθώς και παρατηρήσεις σχετικά με επικαλύψεις αντικειμένων και άλλα προβλήματα, όπως παρουσιάζονται στο πόρισμα της Ομάδας Εργασίας του Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. «Ειδικότητες Μηχανικών και Επαγγελματικά Δικαιώματα» (Θεσσαλονίκη, 2006). Το πόρισμα, εκτός από την καταγραφή της τότε ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με τα επαγγελματικά δικαιώματα, διατυπώνει και προτάσεις για την αντιμετώπιση των σημείων τριβής.

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Πολιτικοί Μηχανικοί	<p>N. 4663/1930 (ΦΕΚ 149 Α, 9-5-1930) N. 6422/1934 (ΦΕΚ 412 Α, 28-11-1934), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Π.Δ. 50/2003 (ΦΕΚ 50 Α, 3-3-2003) Β.Δ. του ΦΕΚ 82 Α, 17-3-1950 Π.Δ. 472/1985 (ΦΕΚ 168 Α, 2-10-1985) Π.Δ. 252/1988 (ΦΕΚ 106 Α, 1-7-1988) Π.Δ. 50/2003 (ΦΕΚ 50 Α, 3-3-2003)</p> <p>Εγκύκλιος 51502/1967 Γραφείου Πολεοδομίας Αθηνών Εγκύκλιος 26903/46/71 Έγγραφο Α.85753/71 ΥΔΕ (Διεύθυνσις Α3/ε) Εγκύκλιος Ε. 6211/8/72 (Υπηρ.Οικ. Δ/νσις Ε3/Υ) Έγγραφο Ε.31496/72 ΥΔΕ (Υπηρ. Οικ. Δ/νσις Ε3/Υ) Έγγραφο Α.86432/72 ΥΔΕ (Δ/νσις Ε3/Υ) Έγγραφο Ε.27928/72 ΥΔΕ (Υπηρ. Οικ. Δ/νσις Ε3/Υ) Έγγραφο 24516/75 ΥΔΕ (Υπηρ. Οικ. Δ/νσις Ε3/α)</p>	<p>Ο βασικός νόμος που καθορίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα των Πολιτικών Μηχανικών είναι ο Ν. 4663/1930 (ΦΕΚ 149 Α/9-5-1930) «Περί ασκήσεως του επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού, Αρχιτέκτονος και Τοπογράφου», στον οποίο ορίζονται τα δικαιώματα και οι αρμοδιότητες των τριών αυτών ειδικοτήτων. Η ειδικότητα του Πολιτικού Μηχανικού επικαλύπτει τόσο αυτή του Αρχιτέκτονα, όσο και του Τοπογράφου Μηχανικού.</p> <p>Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 6422/1934 (ΦΕΚ 412 Α, 28-11-1934) «Περί ασκήσεως του επαγγέλματος του Μηχανολόγου, του Ηλεκτρολόγου και του Μηχανολόγου Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, ως και του Ναυπηγού», επιτρέπεται σε διπλωματούχους Ανώτατης Τεχνικής σχολής ημεδαπής ή αλλοδαπής άλλων ειδικοτήτων, και συνεπώς και στους Πολιτικούς Μηχανικούς, η άσκηση του επαγγέλματος όταν πρόκειται για απλές μηχανολογικές ή ηλεκτρολογικές ή ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, χωρίς όμως χρήση του τίτλου του Μηχανολόγου, Ηλεκτρολόγου, Μηχανολόγου-Ηλεκτρολόγου ή Ναυπηγού Μηχανικού.</p> <p>Το ίδιο δικαίωμα περιγράφεται αναλυτικότερα και στο Β.Δ. του ΦΕΚ 82 Α/17-3-1950 «Περί διαιρέσεως, κατατάξεως και απογραφής των μηχανολογικών εγκαταστάσεων περι αδειών εκπονήσεως μελετών μηχανολογικών εγκαταστάσεων, επιβλέψεως εκτελέσεως και επιβλέψεως της λειτουργίας αυτών», όπου αποσαφηνίζεται και η έννοια της απλής μηχανολογικής εγκατάστασης.</p>
Αρχιτέκτονες Μηχανικοί	<p>N. 4663/1930 (ΦΕΚ 149 Α, 9-5-1930), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 6434/1934 N. 6422/1934 (ΦΕΚ 412 Α/28-11-1934), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Π.Δ. 50/2003 (ΦΕΚ 50 Α, 3-3-2003) N. 3255/2004 (ΦΕΚ 138 Α, 2004) Β.Δ. του ΦΕΚ 82 Α, 17-3-1950 Π.Δ. 472/1985 (ΦΕΚ 168 Α, 2-10-1985) Π.Δ. 105/2004 (ΦΕΚ 72 Α, 4-3-2004) Π.Δ. 206/1999 (ΦΕΚ 179 Α, 6-9-1999) Π.Δ. 208/1999 (ΦΕΚ 179 Α, 6-9-1999) Π.Δ. 211/1999 (ΦΕΚ 179 Α, 6-9-1999) Π.Δ. 53/2004 (ΦΕΚ 43 Α, 11-2-2004)</p> <p>Εγκύκλιος 51502/67 Γραφ. Πολ/μίας Αθηνών Εγκύκλιος 26903/46/71 Έγγραφο Α.85753/71 ΥΔΕ (Διεύθυνσις Α3/ε) Εγκύκλιος Ε.6211/8/72 (Υπηρ. Οικ. Δ/νσις Ε3/Υ) Έγγραφο Ε.31496/72 ΥΔΕ (Υπηρ. Οικ. Δ/νσις Ε3/Υ) Έγγραφο Α.86432/72 ΥΔΕ (Διεύθυνσις Α3/ε) Έγγραφο Ε.27928/72 ΥΔΕ (Υπηρ. Οικ. Δ/νσις Ε3/Υ) Έγγραφο 24516/75 ΥΔΕ (Υπηρ. Οικ. Δ/νσις Ε3/α)</p>	<p>Βασικός νόμος για τους Αρχιτέκτονες είναι ο Ν. 4663/1930 (ΦΕΚ 149 Α, 9-5-1930) «Περί ασκήσεως του επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού, Αρχιτέκτονος και Τοπογράφου», στον οποίο ορίζονται τα δικαιώματα και οι αρμοδιότητες των τριών αυτών ειδικοτήτων. Η ειδικότητα του πολιτικού μηχανικού επικαλύπτει αυτή του αρχιτέκτονα. Επίσης δίνεται η δυνατότητα στους τοπογράφους να αναλάβουν απλές αρχιτεκτονικές ή οικοδομικές εργασίες και μέχρι διώροφων κτιρίων.</p>

<p>Τοπογράφοι Μηχανικοί</p>	<p>N. 4663/1930 (ΦΕΚ 149 Α, 9-5-1930), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 6434/1934</p> <p>Εγκύκλιος 51502/67 Γραφείου Πολεοδομίας Αθηνών</p> <p>Έγγραφο Α3ε/014/101/16-6-1977 Υπουργείου Δημοσίων Έργων</p> <p>Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας 678/2005</p> <p>Γνωμοδότηση Ν.Σ.Κ. (Τμήμα Β) 451/2010, που έγινε αποδεκτή με την υπ' αριθ. ΔΤΕ/β/34285/375/24-09-2010 απόφαση ΥΠΕΚΑ</p>	<p>Ο πρώτος νόμος που ασχολείται με τα επαγγελματικά δικαιώματα του Τοπογράφου είναι ο Ν. 4663/1930 (ΦΕΚ 149 Α, 9-5-1930), ο οποίος τροποποιήθηκε με το Ν. 6434/1934. Με αυτόν θεσπίζεται το δικαίωμα εκπόνησης τοπογραφικών διαγραμμάτων, καθώς και έκδοσης οικοδομικής άδειας για ανέγερση έως διώροφου κτιρίου σε αυτούς που ασκούν το επάγγελμα του τοπογράφου.</p> <p>Με την εγκύκλιο 51502/67 του Γραφείου πολεοδομίας Αθηνών, οι Τοπογράφοι έχουν δικαίωμα υπογραφής αρχιτεκτονικών και στατικών μελετών για οικίες και καταστήματα «μετά δύο το πολύ δαπέδων άνευ άλλης προβλέψεως (π.χ. υπόγειον, ισόγειον άνευ προβλέψεως) ή ισόγειον και Α όροφος άνευ υπογείου και άνευ προβλέψεως».</p> <p>Με το έγγραφο Α3ε/014/101/16-6-1977 του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, ξεκάθαρα πλέον, δίνεται η δυνατότητα να γίνονται δεκτές χωρίς περιορισμούς οι μελέτες (αρχιτεκτονικές και στατικές) που υποβάλλονται από Αγρονόμους Τοπογράφους Μηχανικούς για μέχρι διώροφα κτίρια με υπόγειο και πρόβλεψη ενός ορόφου.</p> <p>Με το ΦΕΚ 168 Δ/2-10-1985 μπορούν να εγγραφούν στο Μ.Ε.Κ. (Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών) οι διπλωματούχοι Τοπογράφοι Μηχανικοί, στις κατηγορίες έργων οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών και λιμενικών έργων.</p> <p>Με την υπ' αριθ. 678/2005 Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ακυρώνεται η παρ. 2 του άρθρου 1 του Π.Δ. 318/1994 που αφορά τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων των Τμημάτων Πολιτικών Δομικών έργων, Πολιτικών έργων υποδομής και Τοπογραφίας της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογίας Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων των Τ.Ε.Ι.</p> <p>Από την υπ' αριθ. 451/2010 Γνωμοδότηση Ν.Σ.Κ. (Τμήμα Β), προκύπτει ότι δικαίωμα σύνταξης εξαρτημένων τοπογραφικών διαγραμμάτων (Ε.Γ.Σ.Α. '87) έχουν οι αγρονόμοι-τοπογράφοι μηχανικοί & οι πολιτικοί μηχανικοί των Α.Ε.Ι. και οι πολιτικοί υπομηχανικοί, υπό τους περιορισμούς που θέτει το Β.Δ. 769/1972</p>
<p>Μηχανικοί Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Α.Π.Θ. και Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)</p>	<p>Π.Δ. 240/1994</p> <p>Ν. 6422/1934, άρθρο 3</p> <p>Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2</p> <p>Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων</p> <p>Ν. 3255 ΦΕΚ 138Α (2004)</p>	<p>Το Π.Δ. 240/1994 αφορά στη «Μετονομασία του Τμήματος Χωροταξίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων»</p> <p>Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους</p> <p>Ο Ν. 3255 ΦΕΚ 138Α (2004) με τίτλο «Ίδρυση Τμημάτων ΑΕΙ-ΤΕΙ, εκπαιδευτικών, πανελληνίων εξετάσεων κ.λπ.» περιγράφει την ίδρυση τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης με έδρα την πόλη της Βέροιας</p>
<p>Μηχανολόγοι, Ηλεκτρολόγοι, Ηλεκτρονικοί Μηχανικοί</p>	<p>N. 6422/34 (ΦΕΚ 412 Α/1934)</p> <p>Β.Δ. 16/17-3-1950 (ΦΕΚ 124 Α/1950)</p> <p>Β.Δ. ΦΕΚ 307/27-11-1951</p> <p>Β.Δ. ΦΕΚ Α, 15-4-1958</p> <p>Π.Δ. 274/1997</p>	<p>1. Ταξινόμηση Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων Β.Δ. 16/17.3.1950 (ΦΕΚ 124 Α, 17.3.50)</p> <p>«Περί διαιρέσεως κατατάξεως και απογραφής των Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων, περί αδειών εκπονήσεως μελετών Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων, επιβλέψεως, εκτελέσεως και επιβλέψεως της λειτουργίας αυτών».</p> <p>Όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 477/74</p> <p>2. Ταξινόμηση ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων Β.Δ. ΦΕΚ 307/27.11.1951</p> <p>Περί τροποποιήσεως Διαταγμάτων από 14.10.1937 «περί διαιρέσεως των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων εις ειδικότητα», κατηγορίας από 19.3.1938 «περί χορηγήσεως αδειών και πτυχίων ΣΤ ειδικότητας» από 4.11.1949 «περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως του από 13.12.1948 Β.Δ. κ.λπ.»</p> <p>Π.Δ. 50/3-3-2003 περί άσκησης του επαγγέλματος του Ηλεκτρολόγου</p> <p>3. Χαρακτηρισμός χημικών εγκαταστάσεων Β.Δ. ΦΕΚ Α, 15-4-1958</p> <p>Περί χαρακτηρισμού των Χημικών Εγκαταστάσεων κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4 του Ν. 6422/1934.</p> <p>Π.Δ. 274/1997</p> <p>(Σύμφωνα και με τις τροποποιήσεις που υπήρξαν με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας 2184/2001) το Π.Δ. εισάγει την έννοια των Χημικών Εγκαταστάσεων, ως αυτοτελών εγκαταστάσεων, ενώ μέχρι σήμερα υπάγονται στις μηχανολογικές εγκαταστάσεις ως επιμέρους τμήματά τους και διαφοροποιεί τις Χημικές Εγκαταστάσεις σε απλές και μη απλές με κριτήριο την ισχύ του εγκατεστημένου εξοπλισμού τους ανάλογα με το αντικείμενο της</p>

		<p>επαγγελματικής δραστηριότητας. Σχόλια δυνάμει του Ν. 6422/1934 «περί ασκήσεως του επαγγέλματος του Μηχανολόγου, Ηλεκτρολόγου, Μηχανολόγου - Ηλεκτρολόγου και Ναυπηγού», άρθρον 3 παραγρ. 2 οι Διπλωματούχοι Μηχανικοί Ανωτάτων Τεχνικών Σχολών ετέρας των ως άνω ειδικότητας, έχουν το δικαίωμα αυτοδικαίως και άνευ χορηγήσεως σχετικής αδείας του επί της Συγκοινωνίας Υπουργού να ασκήσωσι το επάγγελμα του Μηχανολόγου ή Ηλεκτρολόγου άνευ όμως της χρήσεως του τίτλου «Διπλωματούχος Μηχανολόγος ή Ηλεκτρολόγος», προκειμένου περί των απλών Μηχανολογικών ή ηλεκτρολογικών ή ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, ΦΕΚ 429^Α/1937. Εν συνεχεία δια του από 12.9.35 Π.Δ., 14/25.10.37 Β.Δ. και 22/27.11.51 Β.Δ. καθωρίσθησαν τα όρια των απλών ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων για την εφαρμογή του άρθρου 3 του Ν. 6422/1934 σύμφωνα με τα οποία απλές ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις θεωρούνται α) οι κατηγορίες 1 και 2 της Α' ειδικότητας, ήτοι η κατηγορία εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων ισχύος μέχρι 25 KW και β) η κατηγορία 1 της Γ' ειδικότητας ήτοι η κατηγορία ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις Εργοστασίων ή Συνεργείων ή επαγγελματικής Βιομηχανίας εγκατεστημένης ισχύος μέχρι 50 KW άνευ κέντρου παραγωγής για ίδια χρήση και χωρίς ίδιο υποσταθμό υποβιβασμού της τάσης. Κατά συνέπειαν οι Χημικοί Μηχανικοί βάσει των ως άνω Νόμων και Διαταγμάτων έχουν το δικαίωμα της εκπονήσεως μελέτης και εκτελέσεως των ως άνω περιγραφεισών ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων.</p>
Μηχανικοί Η/Υ και Πληροφορικής (Πανεπιστήμιο Πατρών)	Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17-3-1950, κεφ.1, άρθρο 2 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Μηχανικοί Παραγωγής και Διοίκησης (Πανεπιστήμια Κρήτης και Θεσσαλίας)	Π.Δ. 71/95 (ΦΕΚ 49 Α/1995) Π.Δ. 372/97, άρθρο 2 Π.Δ. 90/2000 Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Π.Δ. 71/95 (ΦΕΚ 49 Α/1995) αφορά στην «Επαγγελματική κατοχύρωση πτυχιούχων Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης & Μηχανικών Ορυκτών πόρων του Πολυτεχνείου Κρήτης» Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Μηχανικοί Περιβάλλοντος (Πανεπιστήμια Θράκης και Κρήτης)	Π.Δ. 365/1993 (ΦΕΚ 156 Α, 1993) Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Π.Δ. 365/1993 (ΦΕΚ 156 Α, 1993) αφορά στην «Ίδρυση, οργάνωση κα λειτουργία Τμημάτων στο Δ.Π.Θ.» Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Μηχανικοί Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)	Π.Δ. 82/2000 Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Ναυπηγοί Μηχανολόγοι Μηχανικοί (ΕΜΠ)	Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Α.Ν. 388/1968 Π.Δ. 472/1985 Εγγραφή στο ΜΕΚ Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Μηχανικοί Μεταλλείων - Μεταλλουργοί (ΕΜΠ)	Μεταλλευτικός Κώδικας (Ν. 1428/1984) Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Π.Δ. 472/1985 Εγγραφή στο ΜΕΚ Π.Δ. 368/1994 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους

Μηχανικοί Διαχείρισης Ενεργειακών Πόρων (Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)	Π.Δ. 203/1999 Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Ηλεκτρονικοί Μηχανικοί και Μηχανικοί Υπολογιστών (Πανεπιστήμιο Κρήτης)	Π.Δ. 372/1997 (ΦΕΚ 243 Α, 1997) Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 (εκπόνηση μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους) Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Π.Δ. 372/1997 αφορά στη «Μετονομασία τμήματος και επαγγελματική κατοχύρωση πτυχιούχων Τμημάτων του Πολυτεχνείου Κρήτης»
Μηχανικοί Ορυκτών Πόρων (Πανεπιστήμιο Κρήτης)	Π.Δ. 71/1995 Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Μηχανικοί Οικονομίας και Διοίκησης (Πανεπιστήμιο Αιγαίου)	Π.Δ. 83/2000 Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Χημικοί Μηχανικοί	Ν. 3518/1928 Ν. 6422/1934 Ν. 6129/1934, άρθρα 6 και 9 Β.Δ. 17.3.1950 Β.Δ. 17.12.1953 Ν. 3214/1955 -Β.Δ. 1.5.1958 Β.Δ. 8.8.1958 Π.Δ. 792/1960 Π.Δ. 472/1985 Έγγραφή στο ΜΕΚ Π.Δ. 609/1985 Π.Δ. 368/1994 Π.Δ. 274/1997, όπως τροποποιήθηκε από το Συμβούλιο Επικρατείας έπειτα από προσφυγή του ΠΣΔΜΗ (ΣΤΕ αρ. 2184/2001) Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871 /10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Με το Ν. 3518/1928 καθίσταται υποχρεωτική η πρόσληψη Χημικού στις ακόλουθες Χημικές Βιομηχανίες: 1. Βιομηχανίες παρέχουσαι κινδύνους εκρήξεως ή αναφλέξεως <ul style="list-style-type: none"> • Βιομηχανίες που χρησιμοποιούν εύφλεκτα εκχυλιστικά υγρά • Νευτοποίηση • Οινόπνευματοποίηση • Λοιπά εύφλεκτα υλικά 2. Βιομηχανίες παρέχουσαι κινδύνους δηλητηριάσεως <ul style="list-style-type: none"> • Δηλητηριώδη χημικά προϊόντα και λιπάσματα • Μεταλλουργεία μολύβδου, χαλκού, αρσενικού, ψευδαργύρου και λοιπών δηλητηριωδών μετάλλων • Χρωματοουργεία 3. Βιομηχανίες παρέχουσαι κινδύνους μόλυνσεως <ul style="list-style-type: none"> • Εργοστάσια που κατεργάζονται ζωικά απορρίματα • Εργοστάσια παρασκευής διατηρημένων τροφών Οι αντιπαραθέσεις με τον Σύλλογο των Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων άρχισαν με την εφαρμογή του Νόμου 6422/1934 που, με βάση το Β.Δ. 17.3.1950, ερμηνεύτηκε ότι και ο Μηχανολόγος Μηχανικός έχει δικαιώματα τεχνικής εποπτείας και διεύθυνσης Χημικών Βιομηχανιών. Επίσης ερμηνεύτηκε ότι ο Χημικός Μηχανικός έχει ίδια δικαιώματα με τον Μηχανολόγο Μηχανικό σε όλες τις απλές μηχανολογικές εργασίες. Στη συνέχεια επιχειρήθηκε να καθορισθούν οι Χημικές Βιομηχανίες με το Β.Δ./1958 και τελικά με το Π.Δ. 274/1997.

Τα συμπεράσματα της Ομάδας Εργασίας συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Οι Μηχανικοί κατατάσσονται σε μία από τις βασικές ειδικότητες και συγχρόνως σε κάποια υποειδικότητα. Οι υποειδικότητες είναι πάρα πολλές και δεν είναι σαφές σε τι χρησιμεύουν.
2. Οι νέες ειδικότητες δημιουργούν Μηχανικούς χωρίς επαγγελματικά δικαιώματα.
3. Τα επαγγελματικά δικαιώματα των βασικών ειδικοτήτων δεν είναι σαφή και δημιουργούνται συγκρούσεις μεταξύ των Μηχανικών, με στόχο την επαγγελματική επιβίωση.
4. Υπάρχει πρόβλημα εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας με τις ευρωπαϊκές Οδηγίες για τους φοιτητές τριετούς εκπαίδευσης.

Κατά ειδικότητα, τα συμπεράσματα της Ομάδας Εργασίας είναι τα παρακάτω:

Οι Πολιτικοί Μηχανικοί, καθώς είναι μια από τις πρώτες ειδικότητες, καλύπτουν ένα ευρύ πεδίο δραστηριοτήτων, το οποίο «μοιράζονται» με πολλές άλλες ειδικότητες, όπως οι Αρχιτέκτονες, οι Τοπογράφοι αλλά και οι Μηχανικοί Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, οι Μηχανολόγοι και Ηλεκτρολόγοι, καθώς και οι Μηχανικοί Περιβάλλοντος.

Οι Πολιτικοί Μηχανικοί στην πραγματικότητα δεν έχουν προβλήματα με τις ειδικότητες των Α.Ε.Ι., γιατί διατηρούν στο ακέραιο (πλην μικρών εξαιρέσεων) τα δικαιώματα των άλλων ειδικοτήτων.

Αντίθετα υπάρχει εμπλοκή με τους αποφοίτους των Τ.Ε.Ι.

Οι Αρχιτέκτονες «μοιράζονται» κοινά πεδία δραστηριοτήτων με αρκετές άλλες ειδικότητες των Α.Ε.Ι. και των Τ.Ε.Ι., όπως φαίνεται από τη νομοθεσία, αλλά και από την καθημερινή πρακτική. Αναλυτικότερα, και όπως ήδη αναφέρθηκε, αυτές είναι των: Πολιτικών Μηχανικών, των Μηχανικών Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, των Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών, των Διακοσμητών και των Πολιτικών Δομικών Έργων.

Οι Αγρονόμοι-Τοπογράφοι Μηχανικοί ήδη από τη σύσταση του επαγγέλματός τους αντιμετωπίζουν πρόβλημα αλληλοεπικάλυψης του αντικειμένου της εργασίας τους με τους Πολιτικούς Μηχανικούς (*«Εν τη ασκήσει του επαγγέλματος του διπλωματούχου πολιτικού μηχανικού νοείται συνυπάρχουσα και η εξάσκησης του επαγγέλματος του αρχιτέκτονος και του τοπογράφου, της ασκήσεως του επαγγέλματος του δε τοπογράφου εις καθαράς τοπογραφικές εργασίας»*). Επίσης προκειμένου περί απλών αρχιτεκτονικών ή οικοδομικών εργασιών και μέχρι διώροφον κτιρίων, επιτρέπεται η άσκησης του επαγγέλματος άνευ χορηγήσεως του τίτλου Αρχιτέκτονος Μηχανικού εις τους συμφώνως τω άρθρω 3 του Νόμου 4663 ασκούντας το επάγγελμα του Τοπογράφου.» (Ν. 4663/9-5-1930 (Φ.Ε.Κ. 149 Α)).

Με βάση τον παραπάνω νόμο, όμως, δεν υπάρχουν μόνο προβλήματα μεταξύ των Τοπογράφων και των Πολιτικών Μηχανικών και των Αρχιτεκτόνων, αλλά και με τους Υπομηχανικούς (πτυχιούχοι των Σχολείων Εργοδηγών του Ε.Μ.Π.) και τους αναγνωρισμένους εμπειροτέχνες της εποχής εκείνης. Στην ουσία, εκτός του ότι τα δικαιώματα των Τοπογράφων Μηχανικών αποτελούσαν υποσύνολο των δικαιωμάτων των Πολιτικών Μηχανικών και των Αρχιτεκτόνων, ταυτίζονταν και με αυτά των Υπομηχανικών και εμπειροτεχνών.

Έτσι, σήμερα, βλέπουμε τοπογραφικά διαγράμματα να συντάσσονται από Τοπογράφους Μηχανικούς, από Πολιτικούς Μηχανικούς, από Αρχιτέκτονες, από Πολιτικούς Υπομηχανικούς και πτυχιούχους Τοπογραφίας των Τ.Ε.Ι. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι σημερινοί εργοδηγοί δεν έχουν δικαίωμα εκπόνησης τοπογραφικών μελετών και, κατ' ακολουθίαν, υπογραφή τοπογραφικών σχεδίων.

Με το άρθρο 4 του Π.Δ. 472/1985 (ΦΕΚ 168 Α, 2-10-1985) μπορούν να εγγράφονται στο Μ.Ε.Κ. (Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών) οι διπλωματούχοι Τοπογράφοι Μηχανικοί, στις κατηγορίες έργων οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών και λιμενικών έργων, έχουν αλληλοεπικάλυψη με τις μελέτες που εκπονούνται από τους Πολιτικούς Μηχανικούς, τους Αρχιτέκτονες στην κατηγορία των οικοδομικών έργων, των Πολιτικών Υπομηχανικών, των Τεχνολόγων Δομικών Έργων στην κατηγορία των οικοδομικών έργων, των Τεχνολόγων Συγκοινωνιακών και Υδραυλικών έργων στις κατηγορίες οδοποιίας, υδραυλικών και λιμενικών έργων καθώς και των Τεχνολόγων Τοπογράφων στις κατηγορίες οδοποιίας, υδραυλικών και λιμενικών έργων.

Οι Μηχανολόγοι και Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί μοιράζονται κοινά πεδία δραστηριοτήτων με όλες τις άλλες ειδικότητες των Α.Ε.Ι. και των Τ.Ε.Ι., όπως φαίνεται από τη νομοθεσία, αλλά και από την καθημερινή πρακτική, κυρίως όσον αφορά τις απλές Μηχανολογικές και Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις.

Οι Χημικοί Μηχανικοί, ως ειδικότητα της Βιομηχανίας, στις περιπτώσεις της μη απλής (μεγάλης) Χημικής Βιομηχανίας δεν αντιμετωπίζει προβλήματα, επειδή, λόγω της πολυπλοκότητας απασχολούνται όλες οι ειδικότητες των Μηχανικών. Η πίεση της επίλυσης των ιδιαίτερων και εξειδικευμένων προβλημάτων έχει δημιουργήσει, στην πράξη, τον απαιτούμενο

σεβασμό μεταξύ των ειδικοτήτων. Τα προβλήματα επαγγελματικών δικαιωμάτων που αντιμετωπίζουν οι Χημικοί Μηχανικοί περιορίζονται στις απλές Χημικές εγκαταστάσεις, όπου υπάρχει κοινό πεδίο με τους Μηχανολόγους και Ηλεκτρολόγους Μηχανικούς. Τα προβλήματα μεταξύ των Χημικών μηχανικών και των Μηχανολόγων ή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών περιορίζονται σήμερα στην εφαρμογή του Π.Δ. 274/1997.

Στις απλές μηχανολογικές εγκαταστάσεις, που δεν είναι χημικές (π.χ. εγκαταστάσεις κτιρίων), όπου ο Χημικός Μηχανικός έχει τα ίδια δικαιώματα με όλες τις ειδικότητες, υπάρχουν προβλήματα κυρίως γιατί η ενασχόλησή του είναι ασυνήθης. Εξαίρεση αποτελούν οι εγκαταστάσεις φυσικού αερίου και οι εγκαταστάσεις θέρμανσης με καύση υδρογονανθράκων, όπου, αν και οι εγκαταστάσεις είναι χημικές, αυτό δεν γίνεται πολλές φορές δεκτό από τις Δημόσιες Υπηρεσίες.

Στην αγορά εργασίας παρατηρείται το εξής παράδοξο φαινόμενο: Από τη μία πλευρά, ιδρύονται νέα τμήματα παρεμφερών ειδικοτήτων, με παράλληλη αύξηση των τμημάτων των ήδη υφισταμένων ειδικοτήτων, με αποτέλεσμα την αύξηση των εξειδικευμένων Διπλωματούχων Μηχανικών. Από την άλλη πλευρά, η έλλειψη νομοθετικής επαγγελματικής περιχαράκωσης, αναιρεί την έννοια της εξειδίκευσης, όσον αφορά το βασικό Δίπλωμα, αλλά και την περαιτέρω εξειδίκευση (μεταπτυχιακά, διδακτορικά). Στα παραπάνω προστίθεται και η πολυμορφία των πτυχιούχων και Διπλωματούχων Μηχανικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλέπε Παραρτήματα I και II του Π.Δ. 53/2004) και η αναντίρρητη ανάγκη για προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς αυτήν της Ε.Ε., προκειμένου να διευκολυνθεί η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών μεταξύ των κρατών-μελών.

B.2 Μητρώο Μηχανικών

Η **Ομάδα Εργασίας του Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. «Μητρώο Μελετητών και επιβλεπόντων Μηχανικών»** (Θεσσαλονίκη, 2013) συστήθηκε μετά τη θεσμοθέτηση της διάταξης της παρ.1 του άρθρου 8 του Ν. 4030/2011 (ΦΕΚ 249 Α), περί τήρησης Μητρώου με τα επαγγελματικά προσόντα των Μηχανικών (τίτλος σπουδών, ειδικότητα, άδεια άσκησης και τα ειδικά επαγγελματικά δικαιώματα) στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Ο αριθμός Μητρώου αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση της έγκρισης και της άδειας δόμησης.

Το πόρισμα της Ομάδας Εργασίας καταλήγει στις ακόλουθες προτάσεις:

1. Τα επαγγελματικά δικαιώματα για τις σχολές της ημεδαπής που είναι καθορισμένα, παραμένουν ως έχουν. Για τις σχολές για τις οποίες δεν έχουν καθορισθεί επαγγελματικά δικαιώματα, θα πρέπει αυτά να καθορισθούν άμεσα με βασικά κριτήρια:
  - τον τίτλο της σχολής, ο οποίος συνήθως καθορίζει και δείχνει την επιστημονική κατάρτιση και το πρόγραμμα σπουδών,
  - το επιστημονικό επίπεδο κάθε πτυχιούχου, όπως τούτο τεκμαίρεται με αντικειμενικά και όχι υποκειμενικά κριτήρια. Αντικειμενικά κριτήρια είναι τα συναφή με την εργασία προσόντα (πτυχία κ.λπ.) που διαθέτει ο εργαζόμενος, ο χρόνος εργασίας, τα έτη προϋπηρεσίας, το είδος της εργασίας κ.λπ.
2. Η εκπόνηση μελετών συνδέεται άμεσα με την επιστημονική γνώση όπως αυτή καθορίζεται και οριοθετείται από το επιστημονικό επίπεδο και τα προγράμματα σπουδών κάθε σχολής.

Σύμφωνα με το πόρισμα της Ομάδας Εργασίας οι διπλωματούχοι μηχανικοί Α.Ε.Ι. και οι μηχανικοί τεχνολογικών ιδρυμάτων Α.Τ.Ε.Ι. κατατάσσονται κατά ειδικότητες και επαγγελματικά δικαιώματα, σύμφωνα με τις γενικές προτάσεις κατάταξης, που είναι οι ακόλουθες:

1. Οι Μηχανικοί θα κατατάσσονται σε κατηγορίες με βάση το πρόγραμμα και τη διάρκεια των σπουδών που ολοκλήρωσαν επιτυχώς, δηλαδή τις πιστωτικές μονάδες (300, 240 ή 180), που αντιστοιχούν στον κύκλο σπουδών τους.
2. Οι μηχανικοί των ιδιωτικών πανεπιστημίων και των πανεπιστημίων του εξωτερικού θα κατατάσσονται στις κατηγορίες, στην έκταση που το επιστημονικό επίπεδο των σπουδών

- τους καθορίζει τα επαγγελματικά τους δικαιώματα, ανάλογα με τα έτη σπουδών και με τα προγράμματα σπουδών όπως ισχύει και για τα Α.Ε.Ι. και Α.Τ.Ε.Ι. της Ελλάδας.
3. Οι μηχανικοί μπορούν να έχουν μία σαφή δυνατότητα ανάπτυξης και βελτίωσης των επαγγελματικών δικαιωμάτων τους, η οποία συνδυάζεται με εμπειρία, με επιμόρφωση, με μεταπτυχιακά και με διδακτορικά. Προς τούτο θα πρέπει η Πολιτεία, τα Α.Ε.Ι., τα Α.Τ.Ε.Ι. και το Τ.Ε.Ε. να συνεργαστούν θεσπίζοντας ειδικούς κύκλους σπουδών, συνδέοντας τη μόρφωση με την παραγωγή. Σε τομείς εφαρμογής, όπως επιβλέψεις, εργοτάξια κ.λ.π., η εξέλιξη γίνεται ανάλογα με την εμπειρία και την ειδική επιμόρφωση. Η εμπειρία θα πρέπει αποδεδειγμένα να θεμελιώνεται και να συνοδεύεται υποχρεωτικά με τεκμηρίωση που στηρίζεται και στην φορολογία εισοδήματος. Η ελάχιστη εμπειρία είναι πενταετής και όποιος θεμελιώνει δικαίωμα αναβάθμισης δίδει υποχρεωτικά εξετάσεις για την απόκτηση επαγγελματικών δικαιωμάτων.
  4. Επειδή οι παρεχόμενες υπηρεσίες από τους μηχανικούς, αφενός σχετίζονται άμεσα με το δημόσιο συμφέρον και τη δημόσια ασφάλεια, και, αφετέρου, ο πολίτης βρίσκεται σε αδυναμία αξιολόγησής τους λόγω ειδικών απαιτήσεων σε επιστημονικές γνώσεις, ορίζεται ότι, με σκοπό την διαφύλαξη του δημόσιου συμφέροντος, της δημόσιας ασφάλειας και της προστασίας των πολιτών, σε κάθε νόμιμο τεχνικό γραφείο, θα αναρτάται υποχρεωτικά πινακίδα στην οποία θα αναγράφονται ολογράφως και εμφανώς, τουλάχιστον: Το όνομα και το επίθετο του μηχανικού, ο τίτλος σπουδών και η ειδικότητά του, το πανεπιστήμιο ή πολυτεχνείο αποφοίτησής του, και ο αριθμός μέλους του Τ.Ε.Ε. Τα στοιχεία αυτά θα αναγράφονται ολογράφως υποχρεωτικά στη σφραγίδα που θα διατηρεί ο μηχανικός για κάθε χρήση.
  5. Σε περίπτωση κατά την οποία μία σχολή ή τμήμα αλλάξει τίτλο σπουδών, για την απόκτηση επαγγελματικών δικαιωμάτων των τελειοφοίτων θα πρέπει να κατατίθεται αιτιολογική έκθεση προς τούτο στο Τ.Ε.Ε., το οποίο θα έχει δικαίωμα να κρίνει εάν συνάδει αυτό με πραγματική αλλαγή του επιστημονικού επιπέδου, η οποία θα τεκμηριώνει και την αλλαγή των επαγγελματικών δικαιωμάτων. Η αλλαγή αυτή θα αφορά μόνο τους αποφοίτους μετά την αλλαγή του επιστημονικού γνωστικού αντικειμένου και σε καμία περίπτωση δεν θα έχει αναδρομική ισχύ.

B.3 Προσαρμογή εθνικής νομοθεσίας στην ευρωπαϊκή – Υλοποίηση Μνημονίων

Οι μνημονιακές επιταγές για απελευθέρωση των «κλειστών» επαγγελματιών άγγιξαν και τον κλάδο των Μηχανικών και λοιπών τεχνικών, αφενός με την κατάργηση των ελάχιστων αμοιβών των παρεχομένων υπηρεσιών, και, αφετέρου, με τον έλεγχο των «αποκλειστικών δραστηριοτήτων» των διαφόρων ειδικοτήτων των Μηχανικών.

B.3.1 Αποκλειστικές δραστηριότητες ειδικοτήτων Μηχανικών

Τον Νοέμβριο του 2012, διαβιβάστηκε στο Τ.Ε.Ε. το υπ' αριθ. πρωτ. 914/31.10.2012 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών (Γ.Δ. Οικονομικής Πολιτικής, Διεύθυνση Τομέων Παραγωγής), με το οποίο ζητείται να καταγραφούν οι τυχόν «αποκλειστικές δραστηριότητες» των διαφόρων ειδικοτήτων μηχανικών, οι οποίες, αν κρίνονται περιοριστικές, να προταθεί πώς θα τροποποιηθούν ή θα καταργηθούν, ώστε να δοθεί η πρόσβαση σ' αυτές και σε άλλους επαγγελματίες με αντίστοιχα προσόντα. Η ανάγκη αυτή προέκυψε από τις διατάξεις του Ν. 4046/2012 (ΦΕΚ 28 Α/14.2.2012), και ειδικότερα το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V_2_ΕΛΛ (Κεφ. 4: Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης, Παρ. 4.2: Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και ενίσχυση του ανταγωνισμού στις ανοικτές αγορές), σύμφωνα με το οποίο, μέχρι το τέλος του 3^{ου} τριμήνου του 2012, η ελληνική Κυβέρνηση έπρεπε να τροποποιήσει τις αδικαιολόγητες ή δυσανάλογες απαιτήσεις που περιορίζουν κάποιες δραστηριότητες σε παρόχους με συγκεκριμένα επαγγελματικά προσόντα, ξεκινώντας από τα βασικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα.

Η Μ.Ε. Επαγγελματικών Θεμάτων του Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. συνέταξε Υπόμνημα από το οποίο προκύπτουν, συνοπτικά, τα ακόλουθα:

1. Για κάθε ειδικότητα Μηχανικού υπάρχουν «**αποκλειστικές δραστηριότητες**» και «**κοινές δραστηριότητες**» με άλλες ειδικότητες Μηχανικών ή συναφών επαγγελμάτων. Από την εξέταση των «**αποκλειστικών δραστηριοτήτων**» των διαφόρων ειδικοτήτων των Μηχανικών-μελών του Τ.Ε.Ε. προκύπτει ότι **όλες αιτιολογούνται με βάση τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας**, δεδομένου ότι υφίστανται εξαιτίας της αναγκαιότητας για συγκεκριμένα και ειδικά προσόντα για την άσκησή τους (τεχνικές γνώσεις, εξειδίκευση).
2. Σε γενικές γραμμές το επάγγελμα του **Αρχιτέκτονα Μηχανικού** είναι ανοικτό. Οι αποκλειστικές δραστηριότητες που ορίζει η ελληνική νομοθεσία για την ειδικότητα αυτή, ως προς την έκδοση οικοδομικών αδειών σύγχρονων μνημείων (αποκατάσταση μνημείων), κτιρίων σε παραδοσιακούς οικισμούς κ.λπ. **αιτιολογείται**, λόγω του πολιτιστικού ενδιαφέροντος αυτού του ειδικού κτιριακού αποθέματος της χώρας μας. Επισημαίνεται ότι ο πρόσφατα ψηφισθείς νόμος 4030/2011 (ΦΕΚ 249 Α), περί του νέου τρόπου έκδοσης των οικοδομικών αδειών, και συγκεκριμένα η παρ. 2 του άρθρου 8 προβλέπει ότι «2. ... Για τις άδειες δόμησης που αφορούν κτίρια σε παραδοσιακό οικισμό, παραδοσιακό ή ιστορικό τμήμα πόλης, οικιστικό σύνολο που έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο, καθώς και κηρυγμένα διατηρητέα κτίρια ή νεότερα μνημεία οι αρχιτεκτονικές μελέτες εκπονούνται και υπογράφονται αποκλειστικά από αρχιτέκτονες μηχανικούς και οι στατικές μελέτες από τους αρμόδιους πολιτικούς μηχανικούς», αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία και στην αναγκαιότητα για αποκλειστική εκτέλεση της συγκεκριμένης δραστηριότητας από της ειδικότητα των Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, που διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία και εμπειρία.
3. Οι αποκλειστικές δραστηριότητες που ορίζει η ελληνική νομοθεσία για την ειδικότητα του **Πολιτικού Μηχανικού**, αφορούν στη μελέτη, κατασκευή και επίβλεψη συγκεκριμένου τύπου και μεγέθους κατασκευών. Ειδικότερα, αφορούν σε ειδικές κατασκευές και μεγάλα τεχνικά έργα (γέφυρες, σήραγγες κ.λπ.), καθώς και κατασκευές που απαιτούν αντισεισμικό υπολογισμό. Ως γνωστόν, η Ελλάδα είναι εξαιρετικά σεισμογενής περιοχή και για τον λόγο αυτό οι προδιαγραφές των κατασκευών στον τομέα αυτό είναι από τις πλέον αυστηρές διεθνώς, απαιτούν δε ειδικές τεχνικές γνώσεις, που αποκτώνται μόνο από τα προγράμματα σπουδών των Σχολών Πολιτικού Μηχανικού.
3. Αναφορικά με τη μελέτη και επίβλεψη «απλών» μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων το επάγγελμα του **Ηλεκτρολόγου και του Μηχανολόγου Μηχανικού** στη χώρα μας είναι ανοικτό για όλους τους αποφοίτους Α.Ε.Ι. πανεπιστημιακής κατεύθυνσης. Οι αποκλειστικές δραστηριότητες που ορίζει η ελληνική νομοθεσία για τις ειδικότητες αυτές, αφορούν στη μελέτη και επίβλεψη «σύνθετων» μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων. Βέβαια, στην ουσία η αποκλειστικότητα δεν υφίσταται, δεδομένου ότι η δραστηριότητα αυτή δεν αφορά μία ειδικότητα, αφού αποδίδεται στους Ηλεκτρολόγους Μηχανικούς, στους Μηχανολόγους Μηχανικούς, στους Ηλεκτρολόγους-Μηχανολόγους Μηχανικούς, δηλαδή σε τρεις ειδικότητες. Ακόμη και αν οι ειδικότητες αυτές θεωρηθούν παρεμφερείς, η αναγκαιότητα της αποκλειστικότητας αιτιολογείται από την απαίτηση για ειδικές τεχνικές γνώσεις, που μπορούν να αποκτηθούν μόνο από τα προγράμματα σπουδών των αντίστοιχων Σχολών.
4. Οι αποκλειστικές δραστηριότητες που ορίζει η ελληνική νομοθεσία για τις ειδικότητες του **Χημικού Μηχανικού** (Μελέτη και επίβλεψη χημικών εγκαταστάσεων και βιομηχανιών και εγκαταστάσεων και βιομηχανιών καυσίμων), του **Μηχανικού Μεταλλείων και Μεταλλουργού** (μελέτη και επίβλεψη ορυχείων και λατομείων βιομηχανικών και κατασκευαστικών μη μεταλλικών υλικών), και του **Ναυπηγού και Μηχανολόγου Μηχανικού** (μελέτη, επίβλεψη και επιθεώρηση εγκαταστάσεων, επιδιόρθωση και πιστοποίηση όλων των ειδών των φορτηγών πλοίων και μηχανημάτων) αιτιολογούνται

από την απαίτηση για ειδικές τεχνικές γνώσεις, που μπορούν να αποκτηθούν μόνο από τα προγράμματα σπουδών των αντίστοιχων Σχολών

5. Συμπερασματικά, η ελληνική νομοθεσία δεν προβλέπει αποκλειστικές δραστηριότητες για τις ειδικότητες του Αγρονόμου-Τοπογράφου Μηχανικού, του Μηχανικού Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Μηχανικού Περιβάλλοντος και του Μηχανικού Υπολογιστών και Πληροφορικής. Για τις υπόλοιπες ειδικότητες (Αρχιτέκτονας Μηχανικός, Πολιτικός Μηχανικός, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, Μηχανολόγος Μηχανικός, Χημικός Μηχανικός, Μηχανικός Μεταλλείων και Μεταλλουργός και Ναυπηγός-Μηχανολόγος Μηχανικός), οι αποκλειστικές δραστηριότητες που καθορίζει η ελληνική νομοθεσία αιτιολογούνται, χωρίς να παραβιάζονται οι αρχές της αναγκαιότητας, της αναλογικότητας και της μη εισαγωγής διακρίσεων, δεδομένου ότι **απαιτούν ειδικές γνώσεις, χωρίς τις οποίες δεν μπορεί να διασφαλιστεί η ασφάλεια και οικονομία των κατασκευών και, κατ' επέκταση, το δημόσιο συμφέρον.** Συνεπώς, **δεν επιβάλλεται να γίνει καμία τροποποίηση ή κατάργηση αποκλειστικών δραστηριοτήτων, όπου υφίστανται.**

B.3.2 Γνωμοδότηση Επιτροπής Ανταγωνισμού 34/2014

Πρόσφατα, δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η υπ' αριθ. 34/2014 **Γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού**, επί των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του Υπουργείου Π.Ε.Κ.Α., αναφορικά με την τροποποίηση του Ν. 4336/1930 «περί εξασκήσεως του επαγγέλματος του πολιτικού μηχανικού, αρχιτέκτονος και τοπογράφου» και του Ν. 3982/2011 «Απλοποίηση της αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματιών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων και άλλες διατάξεις».

B.3.3 Ν. 4251/2014

Ο Ν. 4251/2014 (ΦΕΚ 85 Α), που ψηφίστηκε στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν. 4046/2012, δηλαδή του Μνημονίου ΙΙ, περιλαμβάνει:

- α. διατάξεις που **ρυθμίζουν το επάγγελμα του Πολιτικού, του Αρχιτέκτονα και του Τοπογράφου Μηχανικού** (Άρθρο πρώτο, Παράγραφος ΙΓ: Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Π.Ε.Κ.Α., Υποπαράγραφοι ΙΓ.12 και ΙΓ.13), και
- β. διατάξεις που **ορίζουν τα προσόντα των επαγγελματιών ηλεκτρικών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων** (Άρθρο πρώτο, Παράγραφος ΣΤ: Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης, και Ανταγωνιστικότητας, Υποπαράγραφος ΣΤ.23).

Οι παραπάνω διατάξεις εισήχθησαν **χωρίς να έχει προηγηθεί κανένας διάλογος** μεταξύ των αρμοδίων υπουργείων και του Τ.Ε.Ε. και, όπως προκύπτει από το περιεχόμενό τους, χειρίζονται με εντελώς διαφορετικό τρόπο τις βασικές ειδικότητες των διπλωματούχων μηχανικών. Ειδικότερα:

- α. για τις ειδικότητες των Πολιτικών, Αρχιτεκτόνων και Τοπογράφων Μηχανικών αντικαθίστανται οι αντίστοιχες διατάξεις του Ν. 4663/1930, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του Π.Δ. 38/2010, περί προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/36/ΕΚ, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, ενώ,
- β. για τις ειδικότητες των μηχανολόγων, ηλεκτρολόγων, μηχανολόγων-ηλεκτρολόγων και ναυπηγών μηχανικών γίνεται ένας εντελώς διαφορετικός χειρισμός, με τον οποίο **δεν αναγνωρίζονται επαγγελματικά δικαιώματα με βάση τον τίτλο σπουδών ανώτατων πολυτεχνικών σχολών**, αλλά αυτές εντάσσονται σε έναν ευρύτερο «κύκλο» δικαιουμένων να ασκήσουν το επάγγελμα, **με γνώμονα το γνωστικό τους αντικείμενο και τα ουσιαστικά τους προσόντα.**

Γ. ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε.

Γ.1 Γενικές κατευθύνσεις και άξονες

Η απουσία πολιτικής και η έλλειψη συστηματικής μελέτης για τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των νέων ειδικοτήτων των Μηχανικών των ελληνικών Πολυτεχνικών σχολών, των Μηχανικών τριετούς φοίτησης του εξωτερικού και των Μηχανικών τεχνολογικής εκπαίδευσης των ελληνικών τεχνολογικών ιδρυμάτων έχουν δημιουργήσει σημαντικό πρόβλημα, συντεχνιακές διχογνωμίες και πολιτική εκμετάλλευση.

Επιπλέον, τα επαγγελματικά δικαιώματα των διπλωματούχων Μηχανικών, αλλά και γενικότερα των τεχνικών επαγγελματιών, σχετικά με τα ιδιωτικά τεχνικά έργα βασίζονται σε ένα μεγάλο αριθμό, νομοθετημάτων, διαταγμάτων, εγκυκλίων και αποφάσεων, τα οποία, έχοντας ως αφητηρία τους νόμους 4663/1930 και 6422/1934, δεν ανταποκρίνονται πλέον στις σύγχρονες επιστημονικές κατευθύνσεις και επαγγελματικές εξειδικεύσεις των Μηχανικών. Εξάλλου, ο καθορισμός των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των εκάστοτε ειδικοτήτων των Μηχανικών στηρίζεται, συχνά, σε εγκυκλίους και έγγραφα Υπηρεσιών, που, άλλοτε επεκτείνουν και άλλοτε περιορίζουν τα επαγγελματικά δικαιώματα που προβλέπονται από τους ανωτέρω νόμους, αν και δεν αποτελούν πηγή Δικαίου, αλλά, απλώς, ερμηνεύουν τους νόμους για την ορθή εφαρμογή τους από τη Διοίκηση. Στον βαθμό, επομένως, που εισάγονται αποκλειστικές ή κοινές δραστηριότητες υπέρ μιας ή περισσότερων κατηγοριών Μηχανικών με ερμηνευτικές εγκυκλίους και έγγραφα, χωρίς αυτές να θεσπίζονται με διάταξη νόμου, **προκύπτουν**, καταρχήν, **σημαντικά ζητήματα νομιμότητας**.

Η παρούσα Ομάδα Εργασίας, που σύστησε η Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. υπό την επίβλεψη της Μ.Ε. Επαγγελματικών Θεμάτων, λαμβάνοντας υπόψη:

- α. τη δουλειά που έχει γίνει μέχρι σήμερα, όπως αναπτύχθηκε παραπάνω, και
- β. την πρόταση της Ομάδας Εργασίας του Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. «Άδεια άσκησης επαγγέλματος – Ένταξη στο επάγγελμα: Αλλαγές στον τρόπο άσκησης του επαγγέλματος» (2006),

διαμόρφωσε την πρόταση που ακολουθεί, σε σχέση με το Μητρώο των Μηχανικών, με στόχο την αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών από τους Μηχανικούς, την προστασία του δημόσιου συμφέροντος και του περιβάλλοντος, την ασφάλεια κατασκευής και λειτουργίας των τεχνικών έργων, την ποιότητα στον σχεδιασμό, την ορθή κατασκευή και επίβλεψη, την οικονομία των κατασκευών και τη διαφάνεια στη σχέση μηχανικού-ιδιώτη.

Θεωρείται δεδομένη η αρχή ότι **οι Μηχανικοί οφείλουν να προσαρμοσθούν, τεχνικά και επιστημονικά, στις απαιτήσεις της νομοθεσίας και όχι οι παρεχόμενες από αυτούς υπηρεσίες στο γνωστικό αντικείμενο των συντεχνιακών διεκδικήσεων**.

Επίσης, είναι προφανές ότι **τα εργαλεία** που διαθέτει για την επίτευξη των στόχων της και τη διασφάλιση του ρόλου της μια σύγχρονη και διαρκώς μεταβαλλόμενη κοινωνία, **πρέπει να είναι ευέλικτα, με δυνατότητα άμεσης προσαρμογής σε νέα δεδομένα**.

Η πρόταση για το Μητρώο των Μηχανικών καλύπτει ακριβώς αυτή την ανάγκη, διότι με τη δομή που θα αποκτήσει, όπως προαναφέρθηκε, θα μπορεί να επεκταθεί οριζόντια με την προσθήκη νέων ειδικοτήτων των διαφόρων κλάδων, με κατηγορίες μελετών από τις ήδη υφιστάμενες, και με προσθήκη νέων. Ταυτόχρονα θα μπορούν να ενταχθούν και υφιστάμενα μέλη. Έτσι, το Μητρώο έχει μια ανεμπόδιστη δυναμική επέκτασης, ενώ στην πλήρη ολοκλήρωσή του, σε όλους τους εμπλεκόμενους (πολιτεία – πολίτες) πλήρη εικόνα της ποιότητας των μελών του με συγκριτικά στοιχεία (π.χ. πόσοι μηχανικοί έχουν μια συγκεκριμένη κατηγορία μελετών, τι βαθμίδα κ.λπ.). Με τον τρόπο αυτό θα παρέχει πληροφόρηση:

- στους νέους προκειμένου να επιλέξουν τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό και την εξειδίκευσή τους,
- στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, προκειμένου να διαμορφώσουν το πρόγραμμα σπουδών τους, και
- στην πολιτεία, με στόχο για την αξιοποίηση του επιστημονικού της δυναμικού.

Το Μητρώο θα μπορεί να αποτελεί τη βάση για τη σύσταση νέων Μητρώων παρεμφερών ειδικοτήτων και θα λειτουργεί σε άμεση σχέση με τη διαδικασία χορήγησης άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, αφού θα είναι σαφές ποιες κατηγορίες ειδικοτήτων θα μπορεί να υποστηρίξει κάθε μέλος του, ενώ η επιτροπή χορήγησης της άδειας άσκησης επαγγέλματος θα έχει την αρμοδιότητα του ελέγχου της επιστημονικής επάρκειας και εμπειρίας.

Με βάση το εθνικό και ευρωπαϊκό Δίκαιο, κάθε κράτος-μέλος έχει το δικαίωμα να ορίζει το ελάχιστο επίπεδο των απαραίτητων προσόντων και να επιβάλλει ειδικές απαιτήσεις ως αποτέλεσμα εφαρμογής επαγγελματικών ρυθμίσεων, ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στην επικράτειά του.

Τα παραπάνω είναι εφικτό να υλοποιηθούν χωρίς μεγάλες νομοθετικές παρεμβάσεις, αφού η λογική σύστασης του Μητρώου λαμβάνει υπόψη τα υφιστάμενα επαγγελματικά δικαιώματα, αλλά και το εθνικό και ευρωπαϊκό Δίκαιο. Η λογική που διέπει την πρόταση δεν προκαλεί ρήξη με το υφιστάμενο καθεστώς, αλλά λειτουργεί με τη μορφή ταξινόμησης και οργάνωσης επί των ειδικοτήτων και των υποειδικοτήτων στις τάξεις του Μητρώου. Άλλωστε η ραχοκοκαλιά της πρότασης, δηλαδή η κατηγοριοποίηση των μελετών και των επιβλέψεων και η απόδοση δυνατότητας μελέτης επί αυτών σε συγκεκριμένες κατηγορίες Μηχανικών εφαρμόζεται επί δεκαετίες στις μελέτες του Δημοσίου.

Η πρόταση για το Μητρώο του Τ.Ε.Ε. κινείται στους κάτωθι άξονες:

1. Διαχωρισμός μεταξύ της ιδιότητας του Μηχανικού, των επαγγελματικών δικαιωμάτων και του επιστημονικού επιπέδου.
2. Εναρμόνιση της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος και των επιστημονικών προσόντων-γνωστικό αντικείμενο σπουδών.
3. Αλληλεξάρτηση μεταξύ επαγγελματικών δικαιωμάτων και επιστημονικού επιπέδου, όπως προκύπτει από τις σπουδές.
4. Ελαχιστοποίηση των απαραίτητων νομοθετικών παρεμβάσεων-προσαρμογών για τη σύσταση και λειτουργία του Μητρώου.
5. Σεβασμός των υφιστάμενων εθνικών νομοθετικών διατάξεων και προσαρμογή στις ευρωπαϊκές Οδηγίες.
6. Παροχή δυνατότητας στα μέλη του Μητρώου να ενταχθούν σε περαιτέρω επιστημονικά πεδία.

Το Μητρώο του Τ.Ε.Ε. θα πρέπει:

- α. να αποτελεί εργαλείο ελέγχου στη διάθεση της πολιτείας,
- β. να βρίσκεται σε διαρκή ανατροφοδότηση, μέσω της διαδικασίας απόκτησης άδειας ασκήσεως επαγγέλματος των μελών του,
- γ. να είναι ευέλικτο και να προσαρμόζεται στις ανάγκες του τεχνικού κόσμου,
- δ. να αποτελεί τη βάση για τη τροφοδότηση άλλων Μητρώων, και
- ε. να δίνει πρόσβαση σε συγκεκριμένους τομείς δραστηριότητας των Μηχανικών, με βάση την αρχή της αναγκαιότητας και την υποχρέωση για την προστασία της ανθρώπινης ζωής και υγείας.

Γ.2 Περιγραφή πρότασης

Με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο που διέπει **τα ιδιωτικά τεχνικά έργα** και τα επαγγέλματα των μηχανικών θίγονται, κυρίως, οι νέες επιστημονικές ειδικότητες διπλωματούχων μηχανικών των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Πολυτεχνείων, Πολυτεχνικών Σχολών και Πανεπιστημίων) της Ελλάδος και της αλλοδαπής. Το πρόβλημα προκύπτει από το γεγονός ότι ουδέποτε επικαιροποιήθηκε, ή/και κωδικοποιήθηκε, ουσιαστικά το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο, ώστε να συμπεριληφθούν, ορθολογικά και αδιακρίτως, οι σύγχρονες επιστημονικές ειδικότητες στη διαδικασία απόκτησης επαγγελματικών δικαιωμάτων.

Ο νομοθέτης έχει ήδη υιοθετήσει ένα εντελώς διαφορετικό θεσμικό πλαίσιο, τόσο σε σύλληψη όσο και σε φιλοσοφία, για την επαγγελματική δραστηριοποίηση των διπλωματούχων Μηχανικών **σε δημόσια τεχνικά έργα**. Το εν λόγω πλαίσιο, στηρίζεται περισσότερο στην

αναλυτική περιγραφή των απαιτούμενων δραστηριοτήτων και εργασιών των τεχνικών έργων, ορίζοντας, είκοσι οκτώ (28) διαφορετικές κατηγορίες μελετών και έργων, σε αντιδιαστολή με το νομοθετικό πλαίσιο των ιδιωτικών τεχνικών έργων που έχει ως αφητηρία τους τίτλους σπουδών των παραδοσιακών ειδικοτήτων διπλωματούχων μηχανικών και περιορίζει τα τεχνικά έργα μόνο στις κατηγορίες των οικοδομικών και των ηλεκτρομηχανολογικών. Η εν λόγω διαφορά των νομοθετικών πλαισίων ιδιωτικών και δημόσιων τεχνικών έργων δημιουργεί, ουσιαστικά, περαιτέρω σύγχυση στην απονομή επαγγελματικών δικαιωμάτων στους διπλωματούχους μηχανικούς, αποκλεισμούς και διακρίσεις μεταξύ διαφορετικών ειδικοτήτων και εντείνει την ανασφάλεια δικαίου στο εν λόγω ζήτημα.

Η διασφάλιση και η ομαλή εναρμόνιση της επαγγελματικής δραστηριοποίησης όλων των κλάδων και ειδικοτήτων των μηχανικών, στις επιταγές του αύριο, περνά μέσα από ένα πλαίσιο σεβασμού των υφιστάμενων επαγγελματιών. Η παρούσα πρόταση έχει λάβει πρωτίστως υπόψη την υπάρχουσα κατάσταση και τον τρόπο που ασκούνταν το επάγγελμα του Μηχανικού, πριν τις νομοθετικές παρεμβάσεις των τελευταίων 2-3 ετών.

Υπενθυμίζεται, ότι η πρόταση **δεν θίγει τα υφιστάμενα θεσμοθετημένα επαγγελματικά δικαιώματα και τον τρόπο άσκησης του επαγγέλματος για τους υπάρχοντες Μηχανικούς του Τ.Ε.Ε.** Η νέα διαδικασία θα ισχύει για:

- α. τους Μηχανικούς, που θα αποκτήσουν δίπλωμα μετά την έναρξη ισχύος του νέου συστήματος χορήγησης άδειας άσκησης επαγγέλματος, και σύμφωνα με τις σχετικές μεταβατικές διατάξεις,
- β. τους Μηχανικούς (Α.Ε.Ι., Α.Τ.Ε.Ι., 3ετούς και 4ετούς διάρκειας σπουδών, εξωτερικού κ.λπ.), που δεν μπορούν, στη σημερινή κατάσταση, να καταταγούν άμεσα στις βασικές ειδικότητες του Τ.Ε.Ε., και
- γ. τους υπάρχοντες Μηχανικούς, σε περίπτωση που ζητήσουν πρόσθετα (σε σχέση με τα υφιστάμενα θεσμοθετημένα) επαγγελματικά δικαιώματα.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ:

- Το Τ.Ε.Ε. θα πρέπει να είναι ο φορέας όλου του τεχνικού κόσμου (Α.Ε.Ι., Α.Τ.Ε.Ι. κ.λπ.) διασφαλίζοντας την πολιτεία, και πιστοποιώντας τα επαγγελματικά δικαιώματα με συγκεκριμένη εξεταστική διαδικασία.
- Το Τ.Ε.Ε. ως θεσμοθετημένος τεχνικός σύμβουλος της πολιτείας πρέπει να έχει συμμετοχή στις αποφάσεις για τη δημιουργία νέων σχολών και τμημάτων στην Ελληνική επικράτεια για την τεχνική ή τεχνολογική κατεύθυνση και να γνωμοδοτεί για τις σχολές εξωτερικού.
- Θέσπιση κανόνων δεοντολογίας και ευθύνης, κατά το πρότυπο των αντίστοιχων νόμων που ισχύουν σε άλλες χώρες (βλ. Γερμανία και Γαλλία), οι οποίοι θα στοχεύουν στην αυτορρύθμιση του επαγγέλματος των Μηχανικών με σκοπό την παροχή αρτιότερων υπηρεσιών προς όφελος του καταναλωτή και της δημόσιας ασφάλειας, χωρίς να εισάγουν περιορισμούς στην πρόσβαση στο επάγγελμα, στις υπηρεσίες και στον ανταγωνισμό, πλην των προβλέψεων για τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα, όπως αυτά υποδεικνύονται από τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης.
- Κατηγοριοποίηση των επιστημονικών τομέων του Μηχανικού σε αντιστοιχία με τον Ν. 3316/2005. Οι κατηγορίες θα συμπληρωθούν με υποκατηγορίες και θα γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές για να καλυφθεί το φάσμα της παραγωγής ιδιωτικού έργου.
- **Η απόδοση δικαιωμάτων για τους υφιστάμενους μηχανικούς θα γίνεται σύμφωνα με τα υφιστάμενα επαγγελματικά δικαιώματα**
- **Προτείνεται νέο μοντέλο για τη χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος και την εγγραφή στο Μητρώο του Τ.Ε.Ε., του οποίου τα βασικά χαρακτηριστικά περιγράφονται στα επόμενα, ενώ η εξειδίκευση των στοιχείων του θα γίνει το επόμενο χρονικό διάστημα.**

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΤΟΥ Τ.Ε.Ε.:

- α. Βαθμίδες Μητρώου Τ.Ε.Ε. – Διαδικασία και προϋποθέσεις εγγραφής και προαγωγής**
- α.1** Καθορίζονται **τρεις** βαθμίδες στο Μητρώο του Τ.Ε.Ε.: **A, B** και **Γ**. Κάθε μία από αυτές αφορά είτε σε μελέτη, είτε σε κατασκευή/επίβλεψη έργου.
- α.2** Στη **βαθμίδα A** θα ανήκουν οι Μηχανικοί με οποιονδήποτε τίτλο σπουδών (Α.Ε.Ι., Α.Τ.Ε.Ι., 5ετούς, 4ετούς ή 3ετούς φοίτησης, εξωτερικού) και εγγράφονται σ' αυτήν, σε όποια κατηγορία του συνημμένου Πίνακα 1 επιλέξουν, ανάλογα με το περιεχόμενο (κατεύθυνση) των σπουδών τους. Η **βαθμίδα A** περιλαμβάνει δύο κατηγορίες: **A1** και **A2**. Στην **κατηγορία A1** θα ανήκουν οι Μηχανικοί 5ετούς φοίτησης ή 4ετούς/3ετούς με master ή αντίστοιχο μεταπτυχιακό δίπλωμα. Στην **κατηγορία A2** θα εγγράφονται οι υπόλοιποι Μηχανικοί (4ετούς φοίτησης χωρίς master ή μεταπτυχιακό, 3ετούς φοίτησης, Α.Τ.Ε.Ι.).
- α.3** Οι **Μηχανικοί A βαθμίδας** έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Τ.Ε.Ε. με την απόκτηση του τίτλου σπουδών, καθώς και δικαίωμα εργασίας υπό την καθοδήγηση **Μηχανικού B βαθμίδας**, ο οποίος θα φέρει την ευθύνη για το αποτέλεσμα της εργασίας. Σε περιπτώσεις αυτόνομης άσκησης του επαγγέλματος (π.χ. Μηχανικός στην επαρχία, που δεν μπορεί να ενταχθεί σε γραφείο με Μηχανικό βαθμίδας B ή δεν εργάζεται σε φορέα του Δημοσίου κ.λπ.), ο Φορέας Πιστοποίησης του Τ.Ε.Ε. θα αξιολογεί και θα επικυρώνει την επάρκεια του αποτελέσματος της εργασίας.
- α.4** Κατ' εξαίρεση, οι Μηχανικοί της κατηγορίας **A1** από την εγγραφή τους στο Τ.Ε.Ε. και οι Μηχανικοί της κατηγορίας **A2** όταν συμπληρώσουν το ήμισυ της περιόδου παραμονής στη βαθμίδα **A**, θα έχουν δικαίωμα υπογραφής για: (i) παροχή υπηρεσιών για συγκεκριμένες εργασίες, που θα προσδιοριστούν ως προς το είδος και το μέγεθος, και (ii) επίβλεψη και κατασκευή συγκεκριμένου μεγέθους έργων, που θα προσδιορίζονται με βάση τον προϋπολογισμό τους, αποκλειστικά για κατηγορίες έργων, που έχουν συνάφεια με το αντικείμενο και το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών τους.
- α.5** Επίσης, κατ' εξαίρεση, η **κατοχή διδακτορικού διπλώματος** στο αντικείμενο σπουδών του Μηχανικού, δίνει το δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις, για το αντικείμενο του διδακτορικού τίτλου και μόνο γι' αυτό, χωρίς να ισχύουν οι προϋποθέσεις των χρονικών περιορισμών (απαιτούμενη χρονική περίοδος από κτήση τίτλου σπουδών και εργασίας-άσκησης).
- α.6** Με τη συμπλήρωση της απαιτούμενης **χρονικής περιόδου από την κτήση του τίτλου σπουδών**, καθώς και της απαιτούμενης **χρονικής περιόδου εργασίας για απόκτηση εμπειρίας**, ο **Μηχανικός A βαθμίδας** αποκτά το δικαίωμα να συμμετάσχει στη διαδικασία εξετάσεων για τη λήψη της άδειας άσκησης επαγγέλματος. Η απαιτούμενη εμπειρία για την απόκτηση δικαιώματος συμμετοχής στις εξετάσεις προαγωγής στη βαθμίδα **B** θα προσδιορίζεται με κριτήρια που θα εξειδικευθούν και θα αφορούν μέγεθος, πλήθος και ποικιλία μελετών ή έργων. Η εμπειρία θα πρέπει αποδεδειγμένα να θεμελιώνεται και να συνοδεύεται υποχρεωτικά **με τεκμηρίωση που στηρίζεται και στη φορολογία εισοδήματος**. Με την επιτυχία στις εξετάσεις ο Μηχανικός μεταπηδά στη **B βαθμίδα** μελών του Τ.Ε.Ε., αποκτά τα επαγγελματικά δικαιώματα και τις ευθύνες του Μηχανικού της ειδικότητας στην οποία εξετάστηκε, που θα είναι αντίστοιχη με το περιεχόμενο (κατεύθυνση) των σπουδών του, και αποφασίζει τον τρόπο που θα ασκήσει το επάγγελμα (μελέτη, κατασκευή, επίβλεψη, υπάλληλος, ελεύθερος επαγγελματίας κ.λπ.).
- α.7** Οι κατηγορίες **A1** και **A2** της βαθμίδας **A** θα διαφέρουν ως προς τις χρονικές περιόδους από την κτήση του τίτλου σπουδών και εργασίας, που θα προαπαιτούνται για το δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις για την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος. Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται, ενδεικτικά, οι προτεινόμενες από την Ομάδα Εργασίας απαιτούμενες χρονικές περίοδοι από την κτήση του τίτλου σπουδών και από την έναρξη της εργασίας,

προκειμένου να αποκτηθεί το δικαίωμα συμμετοχής στην εξέταση για αναβάθμιση από την **A** στη **B** βαθμίδα. Η διασφάλιση της επιστημονικής επάρκειας των Μηχανικών της **A2** κατηγορίας, θα γίνει, είτε (α) με αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών των αντίστοιχων σχολών ή τμημάτων, με προσθήκη μαθημάτων, είτε (β) ενσωμάτωση θεμάτων με επιστημονικό χαρακτήρα στις εξετάσεις για την αναβάθμιση των Μηχανικών κατηγορίας **A2** στη **B** βαθμίδα.

Πίνακας 2: Απαιτούμενες χρονικές περίοδοι για απόκτηση δικαιώματος αναβάθμισης από την **A** στη **B** βαθμίδα

Κατηγορία	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ			
	Από κτήση τίτλου σπουδών		Εργασίας για απόκτηση εμπειρίας	
A1	4 έτη		3 έτη	
A2	Επίβλεψη/κατασκευή	Μελέτη	Επίβλεψη/κατασκευή	Μελέτη
	8 έτη	10 έτη	6 έτη	8 έτη

α.8 Η αποτυχία στις εξετάσεις αναβάθμισης σημαίνει την παραμονή στη βαθμίδα **A**. Σε περίπτωση αποτυχίας, θα πρέπει να μεσολαβεί **χρονικό διάστημα δύο (2) ετών** μεταξύ δύο διαδοχικών συμμετοχών του ίδιου προσώπου σε εξετάσεις για αναβάθμιση από τη βαθμίδα **A** στη βαθμίδα **B**, για την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος (σε κάθε επιμέρους ειδικότητα).

α.9 Στην **βαθμίδα B** του Τ.Ε.Ε. θα ανήκουν όλοι οι Μηχανικοί που έχουν λάβει την άδεια άσκησης του επαγγέλματος κατά τα ως άνω. Έχουν το δικαίωμα υπογραφής του Μηχανικού, ασκώντας τα σχετικά με την ειδικότητά τους δικαιώματα και αναλαμβάνοντας τις αντίστοιχες ευθύνες, είτε ως ελεύθεροι επαγγελματίες, είτε ως στελέχη κατασκευαστικών εταιρειών ή εταιρειών μελετών ή βιομηχανικών μονάδων είτε ως υπάλληλοι του Δημοσίου ή Οργανισμών δημοσίου δικαίου (επιβλέποντες Μηχανικοί ή επικεφαλής ομάδων επίβλεψης έργων ή μελετών ή Προϊστάμενοι τεχνικών υπηρεσιών και τμημάτων τους κ.λπ.).

α.10 Στη βαθμίδα **Γ** του Τ.Ε.Ε. θα εγγράφονται Μηχανικοί της βαθμίδας **B**, που θα διαθέτουν πιστοποιημένη εμπειρία σε μελέτες, επίβλεψεις ή κατασκευές. Η εμπειρία θα προσδιορίζεται με βάση τους προϋπολογισμούς μελετών ή έργων που έχουν επιβλέψει ή εκτελέσει, αντίστοιχα, αυτόνομα ή συμμετέχοντας σε συμπράξεις, γραφεία, εταιρείες κ.λπ. Εντός της βαθμίδας **Γ** θα υπάρχουν **τάξεις** αντίστοιχες με αυτές των υφιστάμενων Μητρώων μελετητών, γραφείων μελετών, κατασκευαστών και κατασκευαστικών εταιρειών της Γ.Ε.Μ., τα οποία θα ενσωματωθούν στο Μητρώο του Τ.Ε.Ε. Οι Μηχανικοί της βαθμίδας **Γ** θα έχουν τη δυνατότητα μελέτης, επίβλεψης/κατασκευής έργων **Δημοσίου Ενδιαφέροντος**, στα οποία περιλαμβάνονται έργα ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησης (δημόσιοι πόροι, ιδιωτικοί πόροι, μικτή χρηματοδότηση), προκειμένου να διασφαλιστεί το δημόσιο συμφέρον. Ως έργα Δημοσίου Ενδιαφέροντος νοούνται τα έργα που χρησιμοποιούνται από το κοινό, δηλαδή **έργα τα οποία δεν έχουν αποκλειστικά ιδιωτική χρήση** (π.χ. έργα συνάθροισης κοινού, έργα υποδομών κοινής ωφέλειας κ.λπ.).

Κατ' εξαίρεση, οι Μηχανικοί της βαθμίδας **B** θα έχουν το δικαίωμα μελέτης, επίβλεψης/κατασκευής έργων Δημοσίου Ενδιαφέροντος, μέχρι ένα συγκεκριμένο μέγεθος φυσικού αντικείμενου ή προϋπολογισμού, ανάλογα με την κατηγορία του έργου.

Η εμπειρία για την εγγραφή στη βαθμίδα **Γ** και την προαγωγή εντός αυτής, θα πρέπει αποδεδειγμένα να θεμελιώνεται και να συνοδεύεται υποχρεωτικά **με τεκμηρίωση που στηρίζεται και στη φορολογία εισοδήματος**. Η εμπειρία θα προσδιορίζεται με κριτήρια που θα εξειδικευθούν και θα αφορούν μέγεθος, πλήθος και ποικιλία μελετών ή έργων.

- α.11** Η μη ενασχόληση με την άσκηση του επαγγέλματος, αφαιρεί το δικαίωμα αυτόνομης άσκησης αυτού. Η πιστοποίηση της άσκησης του επαγγέλματος, κατά κατηγορία μελέτης/έργου, γίνεται, μετά από εύλογο χρονικό διάστημα (π.χ. 10ετία), με **επαναβεβαίωση της εμπειρίας**, που αποκτήθηκε αυτό το χρονικό διάστημα. Η πιστοποίηση της εμπειρίας **θα βασίζεται και σε φορολογικά στοιχεία**. Η πρόταση αυτή ισχύει και για τους υφιστάμενους Μηχανικούς και για όσους έχουν πιστοποιηθεί στις βαθμίδες **B** και **Γ** του Μητρώου, με βάση το νέο σύστημα χορήγησης άδειας άσκησης επαγγέλματος. Σε περίπτωση αδυναμίας απόδειξης της εμπειρίας, ο Μηχανικός θα εγγράφεται (αν είναι υφιστάμενος) ή θα επιστρέφει (αν πιστοποιήθηκε με το νέο σύστημα) στη βαθμίδα **A** και θα λαμβάνει μέρος στην εξεταστική διαδικασία, προκειμένου να αναβαθμιστεί στη βαθμίδα **B**.
- α.12** Οι βαθμίδες του Μητρώου δεν αποκλείουν την αναφορά σε τίτλους σπουδών, οι οποίοι θα αναφέρονται στην εξειδίκευση στην οποία αποκτήθηκαν, ως τιμητικοί τίτλοι (π.χ. Δρ).
- α.13** Η **αξιολόγηση**, η διατήρηση και η επέκταση των επαγγελματικών δικαιωμάτων θα γίνεται από τον **Φορέα Πιστοποίησης** που θα συσταθεί από το Τ.Ε.Ε., όπου θα εξετάζονται τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά.
- α.14** Όσα μέλη του Τ.Ε.Ε. έχουν εγγραφεί σε αυτό με περιορισμένα επαγγελματικά δικαιώματα (π.χ. μηχανικοί μεταλλικών κατασκευών, μηχανικοί αναδασμών), θα εγγραφούν σε **ειδικό τμήμα του μητρώου με διατήρηση των περιορισμένων δικαιωμάτων τους**. Ειδική επιτροπή του Τ.Ε.Ε. θα εξετάζει τα αιτήματα των παραπάνω μελών **για απόδοση πλήρων επαγγελματικών δικαιωμάτων σε συναφή κατηγορία με το επαγγελματικό αντικείμενο που ασκούν** (για τα παραπάνω παραδείγματα είναι αντίστοιχα: στατικές μελέτες, μελέτες τοπογραφίας). Το Τ.Ε.Ε. θα υποδεικνύει τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσουν (παρακολούθηση μαθημάτων, τεκμηρίωση εμπειρίας κ.λπ.), για να αποκτήσουν τα πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα. Εναλλακτικά, θα ακολουθούν τη νέα διαδικασία απόδοσης επαγγελματικών δικαιωμάτων.

β. Διευκρινίσεις - Παραδείγματα

Στην παράγραφο αυτή παρέχονται διευκρινίσεις και παρουσιάζονται παραδείγματα για την κατανόηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων σχετικά με τις βαθμίδες.

β.1 Υφιστάμενοι Μηχανικοί: Όλοι οι υφιστάμενοι Μηχανικοί εγγράφονται αυτόματα στη βαθμίδα **B** και με την απόδειξη των απαιτήσεων εμπειρίας μπορούν να αναβαθμιστούν στη βαθμίδα **Γ** και να καταταγούν στις κατηγορίες αυτής, είτε ως μελετητές, είτε ως κατασκευαστές, ανάλογα με την επιδεικνυόμενη εμπειρία. Οι μελετητές και κατασκευαστές που είναι εγγεγραμμένοι στα αντίστοιχα Μητρώα της Γ.Ε.Μ. θεωρείται ότι διαθέτουν στην αντίστοιχη εμπειρία, δεδομένου ότι αυτή έχει εξεταστεί από τις αντίστοιχες Επιτροπές.

Παράδειγμα 1: Μηχανικός μελετητής **Γ** τάξης στο Μητρώο της Γ.Ε.Μ. εγγράφεται απευθείας στην αντίστοιχη κατηγορία της **Γ** βαθμίδας. Το σύστημα θα λειτουργεί κατ' αντιστοιχία και για τους κατασκευαστές δημοσίων έργων, που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο της Γ.Ε.Μ.

Παράδειγμα 2: Μηχανικός μελετητής, μη εγγεγραμμένος στο Μητρώο της Γ.Ε.Μ., με σοβαρή εμπειρία σε ιδιωτικά έργα, εγγράφεται αυτόματα στη βαθμίδα **B** και υποβάλλει αίτηση για εγγραφή και κατάταξη σε κατηγορία της **Γ** βαθμίδας. Το σύστημα θα λειτουργεί κατ' αντιστοιχία και για τους κατασκευαστές ιδιωτικών έργων, που δεν είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο της Γ.Ε.Μ.

Παράδειγμα 3: Μηχανικός του δημοσίου, εγγράφεται αυτόματα στη βαθμίδα **B** και υποβάλλει αίτηση για εγγραφή και κατάταξη σε κατηγορία της **Γ** βαθμίδας, ανάλογα με τη βεβαιωμένη εμπειρία του σε μελέτες και επιβλέψεις έργων.

β.2 Μηχανικοί που αποκτούν άδεια άσκησης επαγγέλματος μετά την έναρξη ισχύος του νέου συστήματος: Μηχανικοί που έχουν πιστοποιηθεί στη βαθμίδα **B**, σύμφωνα με

το νέο σύστημα, και έχουν αποκτήσει εμπειρία σε μελέτες, επιβλέψεις ή κατασκευές έργων Δημοσίου Ενδιαφέροντος (του περιορισμένου μεγέθους και προϋπολογισμού, που έχουν τη δυνατότητα), θα υποβάλλουν αίτηση για εγγραφή και κατάταξη σε κατηγορία της βαθμίδας Γ.

γ. Εξεταστική διαδικασία

γ.1 Η **εξεταστική διαδικασία** αποτελεί βασικό και κρίσιμο στοιχείο για την επιτυχία του όλου συστήματος. Η διαδικασία θα πρέπει να είναι έγκυρη, αξιόπιστη και αδιάβλητη, και θα σχεδιαστεί από το Τ.Ε.Ε., σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τους επιστημονικούς Συλλόγους των Μηχανικών. Κρίσιμα στοιχεία αποτελούν, επίσης, το εύρος και ο βαθμός δυσκολίας των εξετάσεων. Σε ότι αφορά **το εύρος**, αυτό θα καλύπτει όλα τα πεδία δραστηριότητας της εξεταζόμενης ειδικότητας ή τομέα ειδικότητας. **Ο βαθμός δυσκολίας** θα πρέπει να είναι τέτοιος, που να πιστοποιείται η δυνατότητα και ικανότητα των υποψηφίων να ασκήσουν αυτοτελώς το επάγγελμα του Μηχανικού και να αναλάβουν πλήρως τις ευθύνες του. Επισημαίνεται ότι δεν πρέπει να επικρατήσει η άποψη ότι πρέπει να βοηθηθεί οποιοσδήποτε, ώστε να αποκτήσει την άδεια άσκησης επαγγέλματος με εύκολες εξετάσεις.

Στην εξεταστέα ύλη δεν θα περιλαμβάνονται θέματα της επιστήμης, που διδάχθηκαν και εξετάστηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών, αλλά οι υποψήφιοι **θα εξετάζονται στον τρόπο εφαρμογής της επιστήμης τους στην πράξη, κατά την άσκηση του επαγγέλματος.**

Επίσης, στις εξετάσεις θα περιλαμβάνονται και θέματα νομοθεσίας, επαγγελματικής δεοντολογίας, οργάνωσης και διοίκησης τεχνικών υπηρεσιών, οργάνωσης εργοταξίων, υποχρεώσεων και ευθυνών του Μηχανικού κ.λπ.

Ειδική επιτροπή του φορέα πιστοποίησης θα κρίνει την ανάγκη και σε ποιο βαθμό απαιτείται ενσωμάτωση θεμάτων με επιστημονικό χαρακτήρα θεωρητικής βάσης, στις εξετάσεις για την αναβάθμιση των Μηχανικών κατηγορίας **A2** στη **B** βαθμίδα, ανά τμήμα και ανά ειδικότητα.

γ.2 Το αδιάβλητο των εξετάσεων θα διασφαλιστεί με τη χρήση ηλεκτρονικού συστήματος εξέτασης.

γ.3 Το είδος και το περιεχόμενο των θεμάτων των εξετάσεων θα είναι διαφορετικό για την άδεια άσκησης επαγγέλματος με αντικείμενο τη μελέτη και με αντικείμενο την επίβλεψη/κατασκευή.

δ. Προετοιμασία για τη συμμετοχή στην εξεταστική διαδικασία

δ.1 Το Τ.Ε.Ε. θα οργανώνει προαιρετικά σεμινάρια, με αντικείμενο τον τρόπο άσκησης του επαγγέλματος (και όχι την παροχή επιστημονικών γνώσεων), προκειμένου να βοηθηθούν οι υποψήφιοι στις εξετάσεις αναβάθμισης από την Α στη Β βαθμίδα Μηχανικού.

δ.2 Με το πέρας των σεμιναρίων, οι υποψήφιοι θα έχουν τη δυνατότητα, εφόσον το επιθυμούν, να συμβουλευθούν **ειδική συμβουλευτική Επιτροπή**, που θα συσταθεί από το Τ.Ε.Ε. για τον σκοπό αυτό, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι πληρούν τις προϋποθέσεις για συμμετοχή και επιτυχία στις εξετάσεις, ώστε να αποφευχθεί τυχόν αποτυχία και επανάληψη, σε περίπτωση μη ετοιμότητάς τους.

ε. Μεταβατικές διατάξεις – Έναρξη ισχύος του νέου θεσμικού πλαισίου

Η προτεινόμενη διαδικασία χορήγησης άδειας άσκησης επαγγέλματος θα εφαρμοστεί στους Μηχανικούς που **εγγράφονται** σε Πανεπιστήμιο ή Πολυτεχνείο **την επόμενη χρονιά από την ψήφιση του νόμου.**

στ. Άλλα θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή της πρότασης

Λαμβάνοντας υπόψη τη **συρρίκνωση** της αγοράς και την αδυναμία της να υποστηρίξει απαιτητικά συστήματα ουσιαστικής εργασίας για απόκτηση εμπειρίας, το Τ.Ε.Ε. θα επιδιώξει την ανεύρεση **χρηματοδότησης προγραμμάτων απόκτησης προϋπηρεσίας**, μέσω **ευρωπαϊκών επιδοτήσεων** ή και **ιδιωτικών κονδυλίων**. Τα προγράμματα μπορεί να αφορούν και **φοιτητές Πολυτεχνικών Σχολών και Πανεπιστημίων**.

Επίσης, θα επιδιωχθεί η **καθιέρωση φορολογικών κινήτρων ή επιδοτήσεων** ατομικών ή εταιρικών γραφείων μελετών ή κατασκευαστών, για την προσφορά εργασίας σε Μηχανικούς για την απόκτηση εμπειρίας.

Τέλος, θα διερευνηθεί η δυνατότητα επιδότησης της εργασίας απόκτησης εμπειρίας από τον **ασφαλιστικό φορέα των Μηχανικών**.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Α/Α	Μ, Κ/Ε (ΜΕΛΕΤΗ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ/ ΕΠΙΒΛΕΨΗ)	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΕΛΕΤΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΒΛΕΨΩΝ	ΒΑΘΜΙΔΑ		
			Α	Β	Γ
1	Μ	ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ	ΕΓΓΡΑΦΗ ΜΕ ΤΗ ΛΗΨΗ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ (Α1: ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΙ 5ΕΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ Ή 4ΕΤΟΥΣ/3ΕΤΟΥΣ ΜΕ ΜΑΣΤΕΡ, Α2: ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ 4ΕΤΟΥΣ, 3ΕΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ, Α.Τ.Ε.Ι. Κ.ΛΠ.)	ΑΔΕΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	ΕΓΓΡΑΦΗ ΜΕ ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ (ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ ΣΕ ΤΑΞΕΙΣ ΣΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΜΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΜΗΤΡΩΑ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ, ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ)
2	Μ	ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ			
3	Μ	ΤΕΧΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ			
5	Μ	ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ			
6	Μ, Κ/Ε	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ			
7	Μ, Κ/Ε	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ			
8	Μ, Κ/Ε	ΣΤΑΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ			
9	Μ, Κ/Ε	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ, ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ			
10	Μ, Κ/Ε	ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ			
11	Μ, Κ/Ε	ΜΕΛΕΤΕΣ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ			
12	Μ, Κ/Ε	ΜΕΛΕΤΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ			
13	Μ, Κ/Ε	ΜΕΛΕΤΕΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ			
14	Μ, Κ/Ε	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ			
15	Μ, Κ/Ε	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ			
16	Μ	ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ			
17	Μ	ΧΗΜΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ			
18	Μ, Κ/Ε	ΜΕΛΕΤΕΣ ΧΗΜΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ			
19	Μ	ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ			
20	Μ	ΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ, ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΓΕΩΦΥΣΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ			
21	Μ	ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ			
27	Μ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ			
28	Μ	ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ			
30	Μ, Κ/Ε	ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ & ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ			

Παρατηρήσεις:

- Δεν περιλαμβάνονται στον παραπάνω Πίνακα όσες κατηγορίες του άρθρου 2 παρ. 2 του ν. 3316/2005 δεν αφορούν αποκλειστικά αντικείμενο Μηχανικού
- Η αρίθμηση των κατηγοριών ακολουθεί αυτή του άρθρου 2 παρ. 2 του ν. 3316/2005

ΑΛΛΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Με σκοπό τη διαφύλαξη του δημόσιου συμφέροντος, τη δημόσια ασφάλεια και την προστασία των πελατών, σε κάθε νόμιμο τεχνικό γραφείο, υποχρεωτικά, θα αναρτάται πινακίδα στην οποία θα αναγράφονται, ολογράφως και εμφανώς, τουλάχιστον:
  1. Το όνομα και επώνυμο του Μηχανικού,
  2. Ο τίτλος σπουδών και η ειδικότητά του,
  3. Το Πανεπιστήμιο ή Πολυτεχνείο αποφοίτησής του, και
  4. Ο αριθμός μέλους του Τ.Ε.Ε.

Τα ανωτέρω στοιχεία, επίσης, θα αναγράφονται ολογράφως υποχρεωτικά και στη σφραγίδα που θα διατηρεί ο Μηχανικός για κάθε χρήση.
- Τίθενται υπόψη οι κατωτέρω απόψεις του Πανελληνίου Συλλόγου Μηχανολόγων-Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, που μας διαβιβάστηκαν κατά τη διάρκεια των εργασιών της Ομάδας. Οι απόψεις αυτές, οι οποίες δεν αποτελούν πρόταση της Ομάδας Εργασίας, αφορούν ειδικά στη μελέτη και επίβλεψη έργων Η/Μ εγκαταστάσεων:
  - Επαναφορά του όρου των Η/Μ εγκαταστάσεων και επακριβής προσδιορισμός τους, όπως προβλέπεται στον Ν. 3982/2011.
  - Ενσωμάτωση στον νόμο της σχετικής απόφασης Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε. για αποκλεισμό άλλων ειδικοτήτων σε δικαιώματα επί των Η/Μ εγκαταστάσεων.
  - Η απόδοση δικαιωμάτων Η/Μ εγκαταστάσεων σε ειδικότητες με γνωστικό αντικείμενο σπουδών σε μέρος των Η/Μ εγκαταστάσεων, να αφορά μόνο το μέρος των Η/Μ εγκαταστάσεων του γνωστικού τους αντικειμένου.
  - Διατήρηση του ενιαίου των δικαιωμάτων των Ηλεκτρολόγων, Μηχανολόγων, Ναυπηγών για τους λόγους συνθετότητας των εγκαταστάσεων.
  - Σε περίπτωση, έστω μερικής άρσης των περιορισμών στην άσκηση του επαγγέλματος, αυτή πρέπει, στη βάση της αρχής της αναλογικότητας, να είναι γενικής εφαρμογής για όλες τις ειδικότητες επιτρέποντας την πρόσβαση και των Η/Μ σε δικαιώματα άλλων ειδικοτήτων.